

Vestfold
FYLKESKOMMUNE

Fylkesdirektørens budsjettpresentasjon

Økonomi- og handlingsplan 2027–2030

Fylkesdirektør Toril Eeg, 27. oktober 2026

Vestfold
FYLKESKOMMUNE

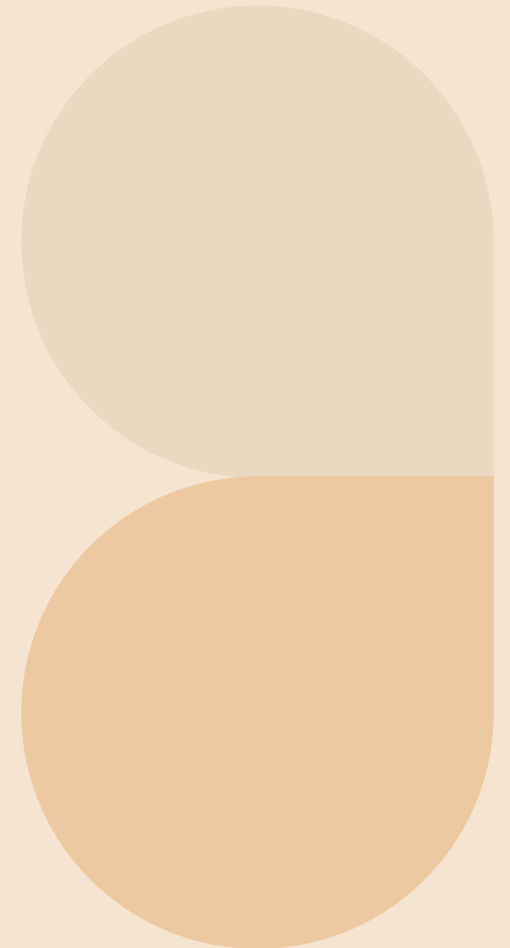
Økonomi- og handlingsplan 2027-2030

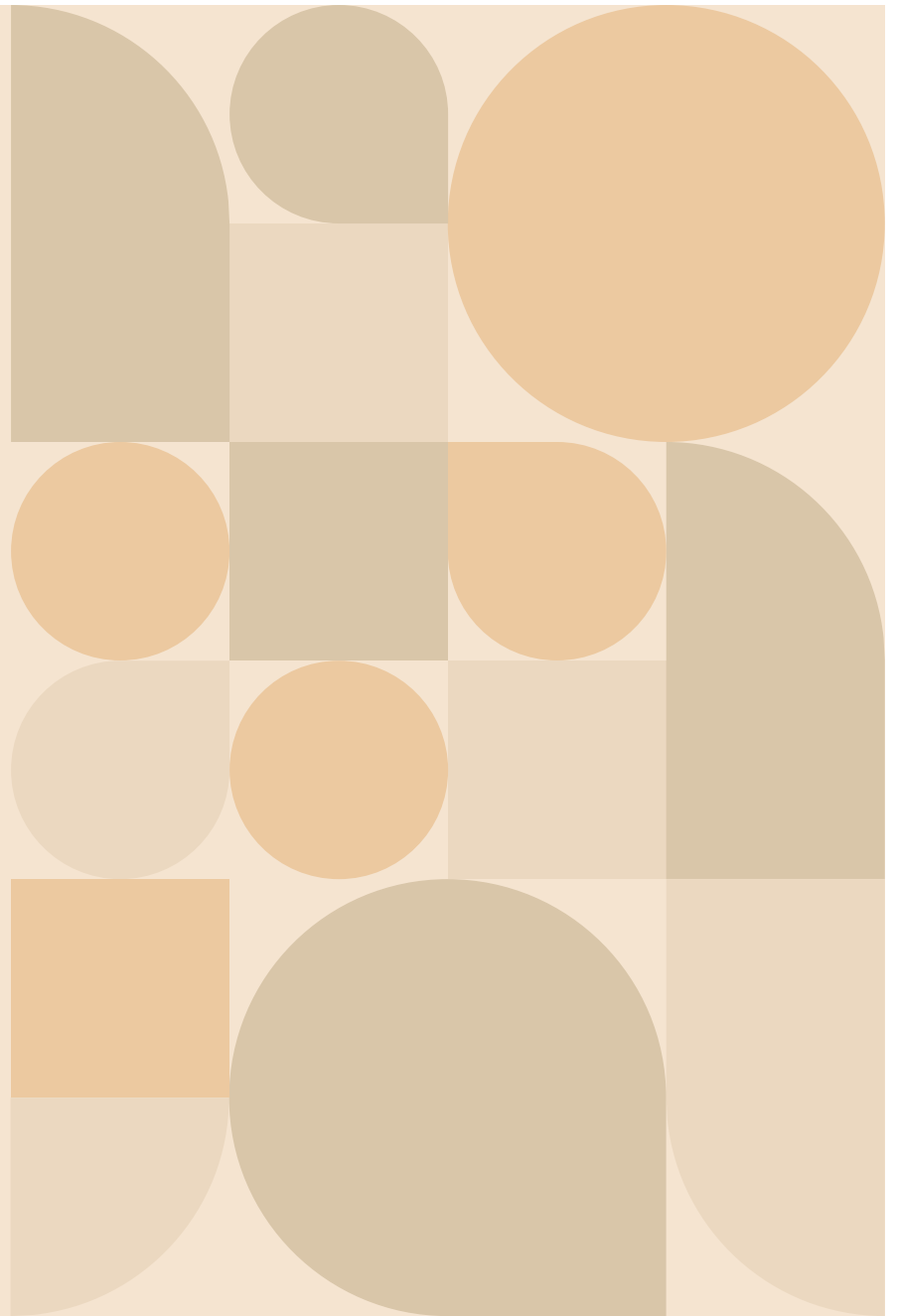
Foto: Christian Brekke / Vestfold fylkeskommune

Agenda

1. Innledning
2. Vestfoldplanen
3. Rammevilkår og forutsetninger
4. Tilpasninger i drift
5. Utvikling i drift 2028–2030
6. Klimabudsjett
7. Investeringer i planperioden

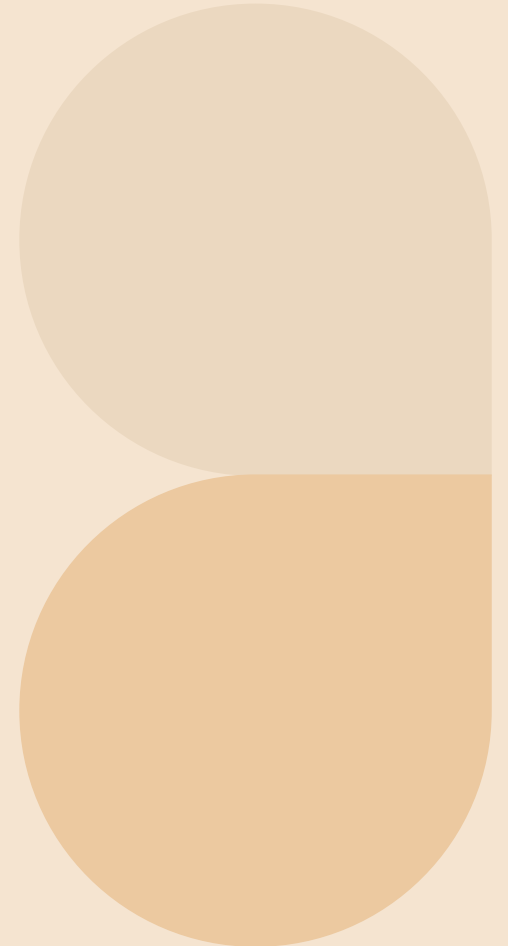

Innledning

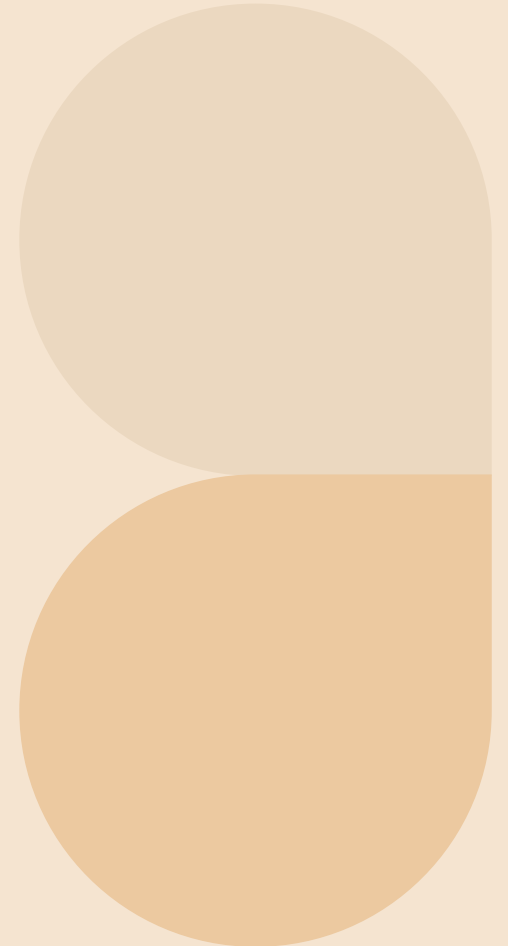
Bakgrunn for budsjett og handlingsprogram 2027-2030

- ✓ Fortsatt krig i Europa og politisk uro
- ✓ Fortsatt høy prisvekst og forventning om økte renter
- ✓ Klima- og miljøendringer som gir behov for økt beredskap
- ✓ Digital utvikling
- ✓ Statlig styring
- ✓ Redusert økonomisk handlingsrom

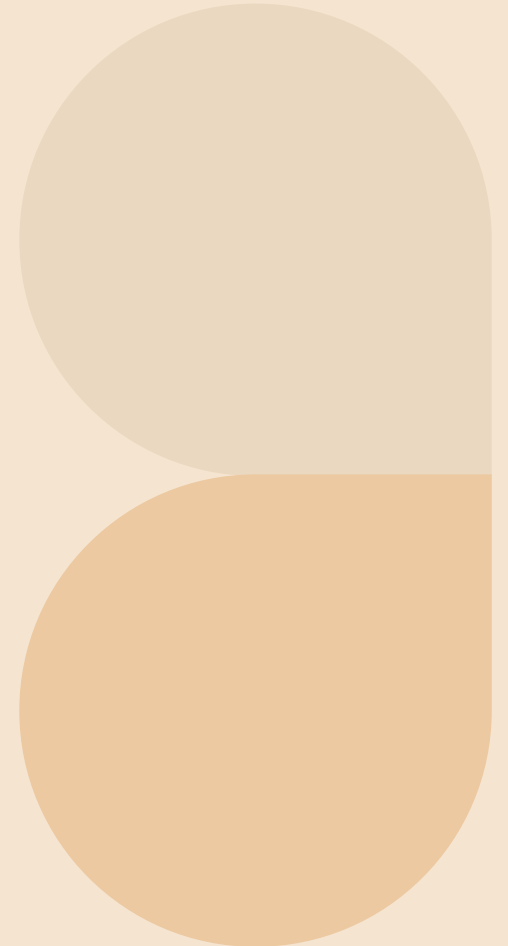
Bakgrunn for budsjett og handlingsprogram 2027–2030

- ✓ Statsbudsjett som prioriterer forsvar
- ✓ Økonomisk innstramming i kommuner og fylkeskommuner
- ✓ Demografiendringer
- ✓ Fortsatt høyt utenforskap
- ✓ Økende gjeld
- ✓ Økte rettigheter – fullføringsreform
- ✓ Økte driftsutgifter

Budsjettpremisser

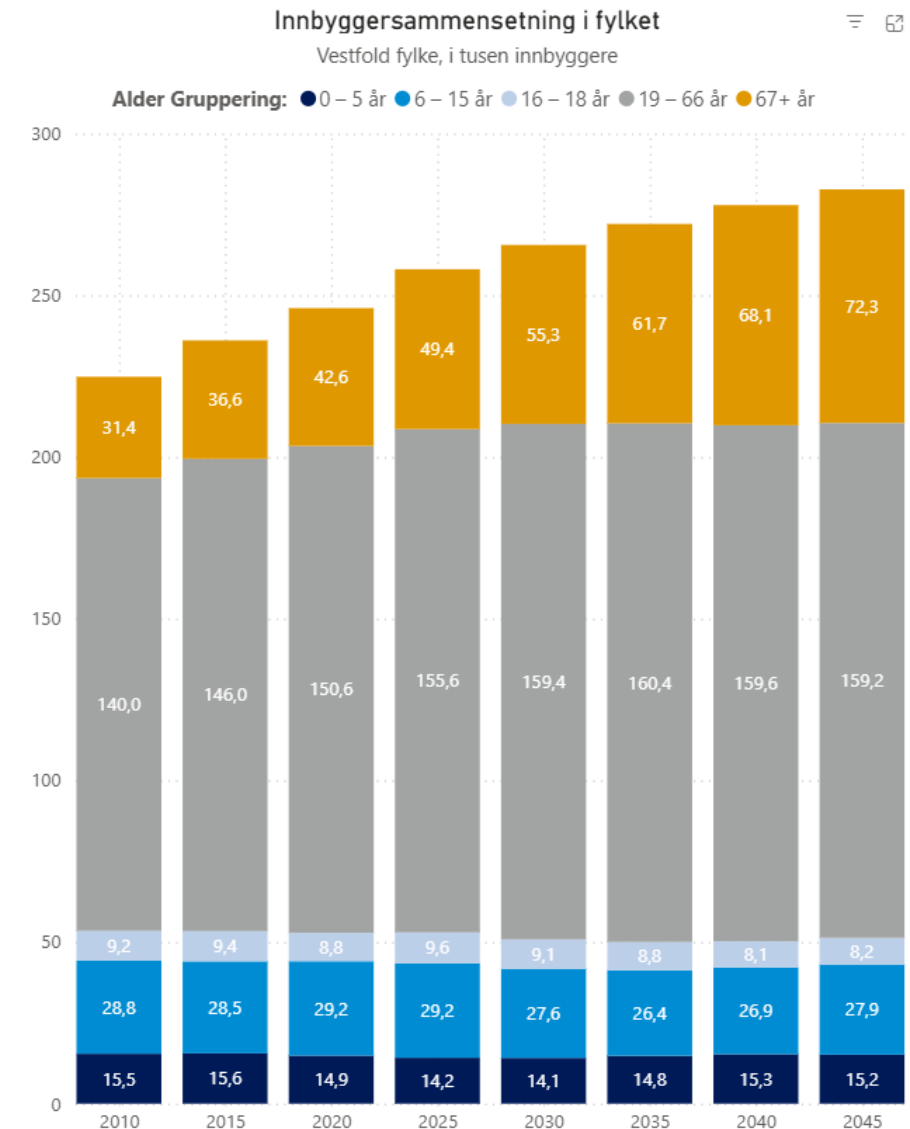
1. Årsbudsjett 2026
2. Økonomiplan 2026–2029
3. Forslag til statsbudsjett
4. Prognoser 2. tertial 2026
5. 10 års drifts- og investeringsbudsjett
6. Finansielle måltall

Demografi Vestfold

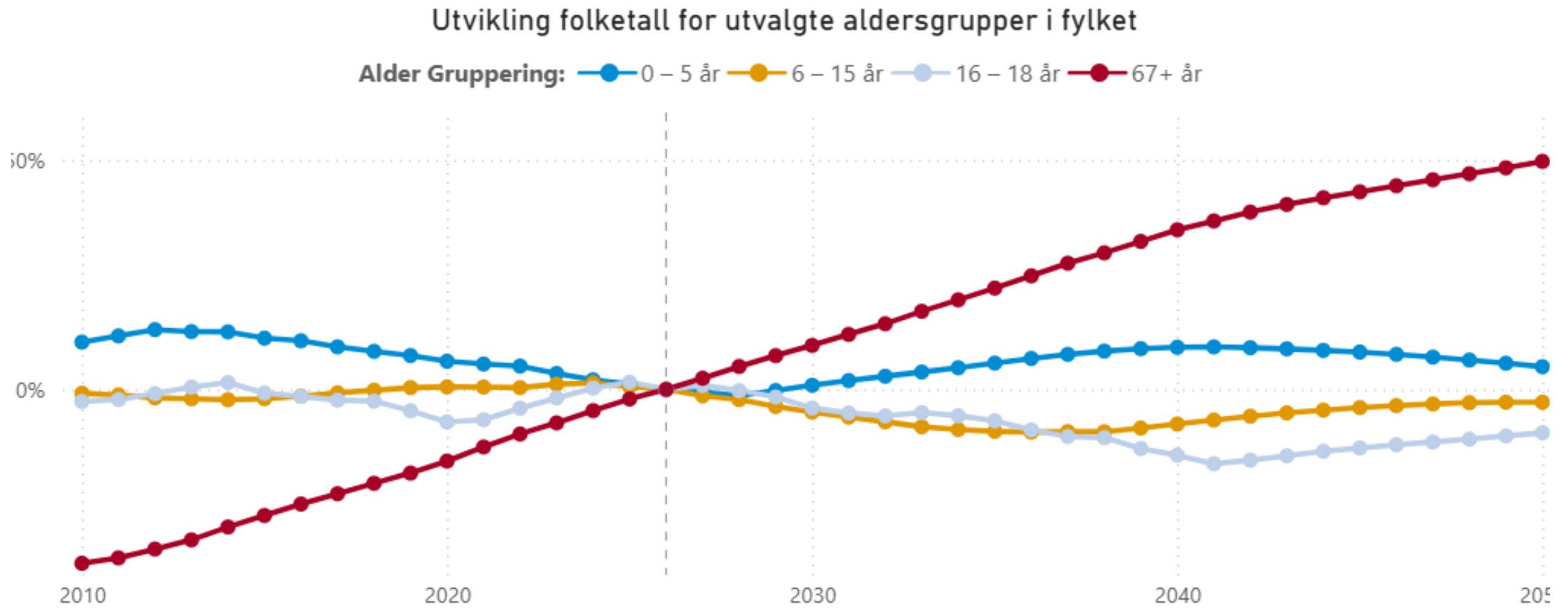
- SSB: 282 780 innbyggere i 2045
- Tilsvarende vekst på 8,9%
- Vekst for landet 2026-2050: 8,45%
- Størst vekst i aldersgruppen 67 år og eldre, både i Vestfold og landet

Figur: Befolkningsutvikling Vestfold frem til 2045, alle (SSBs hovedalternativ)

Utvikling for 16-18 åringer i Vestfold

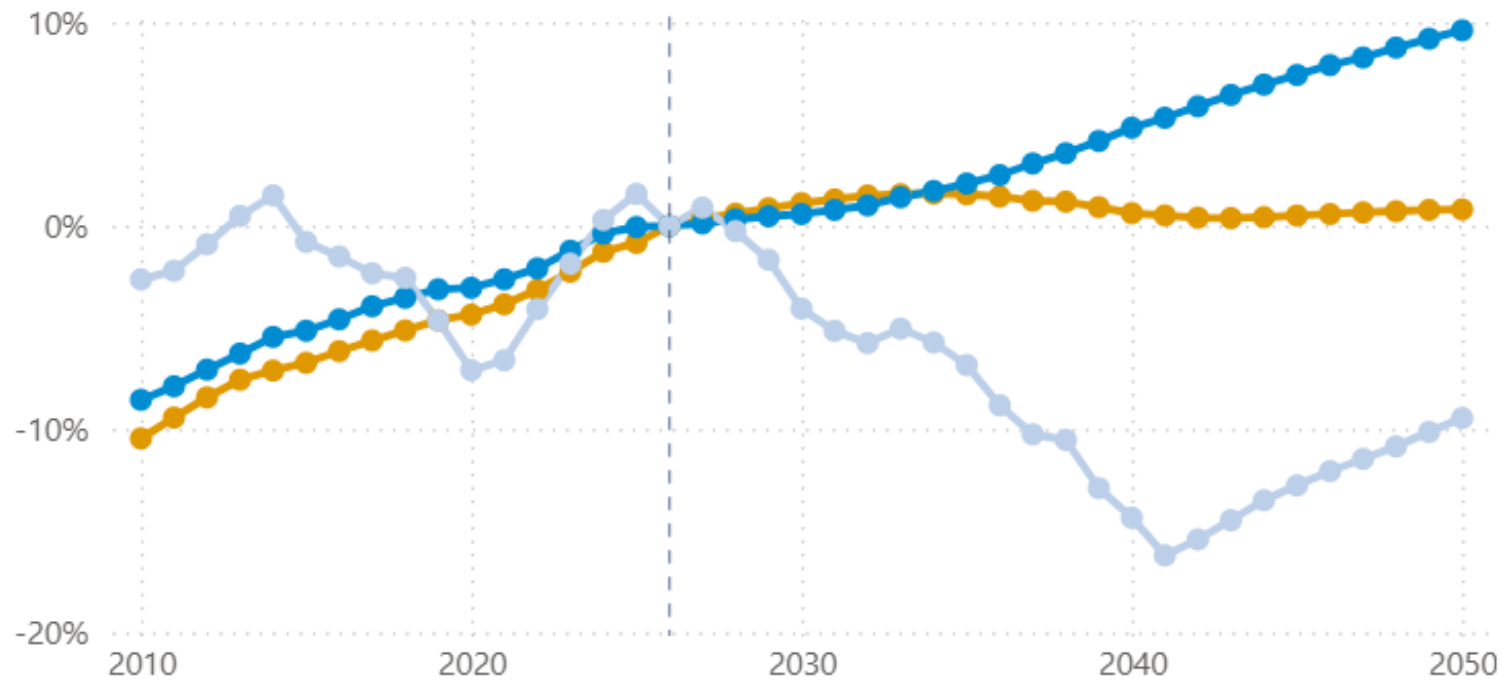
Figur: Befolkningsutvikling i Vestfold for utvalgte aldersgrupper frem til 2050, alle (SSB)

Endret utgiftsbehov som følge av demografiendringer

Endret utgiftsbehov som følge av befolkningsendringer per sektor

Vestfold fylke

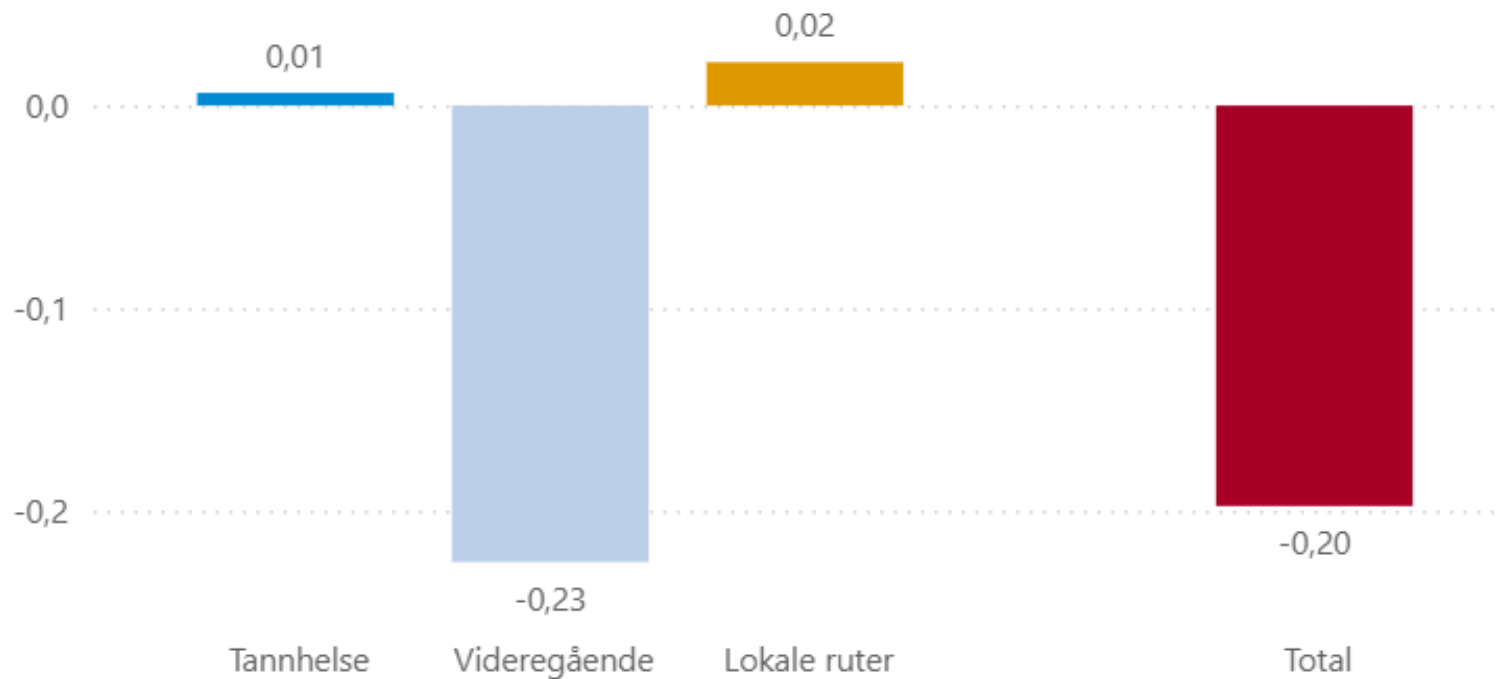
Sektor: ● Lokale ruter ● Tannhelse ● Videregående

Endret utgiftsbehov per sektor i 10-års perioden

Endring i brutto utgiftsbehov som følge av befolkningsendringer 202 – 2036

Vestfold fylke, i milliarder kroner

Satsingsområder for Vestfold fylkeskommune

- ✓ Økonomisk bærekraft. Reduserte utgifter og balanse mellom ambisjoner og ressurser.
- ✓ Inkludering og fullføringsreform
- ✓ Prioritere innbyggernære tjenester
- ✓ Ivareta regional utvikling i partnerskap med kommunene
- ✓ Bidra til vekst i regionen: Attraksjonskraft for næringsliv, verdiskapning, befolkningsvekst, bostedsutvikling

Vestfold
FYLKESKOMMUNE

Vestfoldplanen

Regional planstrategi for Vestfold 2024 - 2028

Vedtatt av Fylkestinget 18.12.2024

Fylkesmål og hovedmål

Vestfold er et inkluderende fylke med høy samfunnsdeltakelse

Hovedmål

- Øke samfunnsdeltakelsen
- Sikre god opplæring
- Redusere sosial ulikhet

Fylkesmål og hovedmål

Vestfold er et attraktivt fylke som tilrettelegger for høy verdiskaping

Hovedmål

- styrke fylkets egenart og attraktivitet
- fremme bærekraftig verdiskaping
- styrke byer og tettsteder
- øke energiforsyningen
- sikre et fremkommelig og trygt fylkesveinett

Fylkesmål og hovedmål

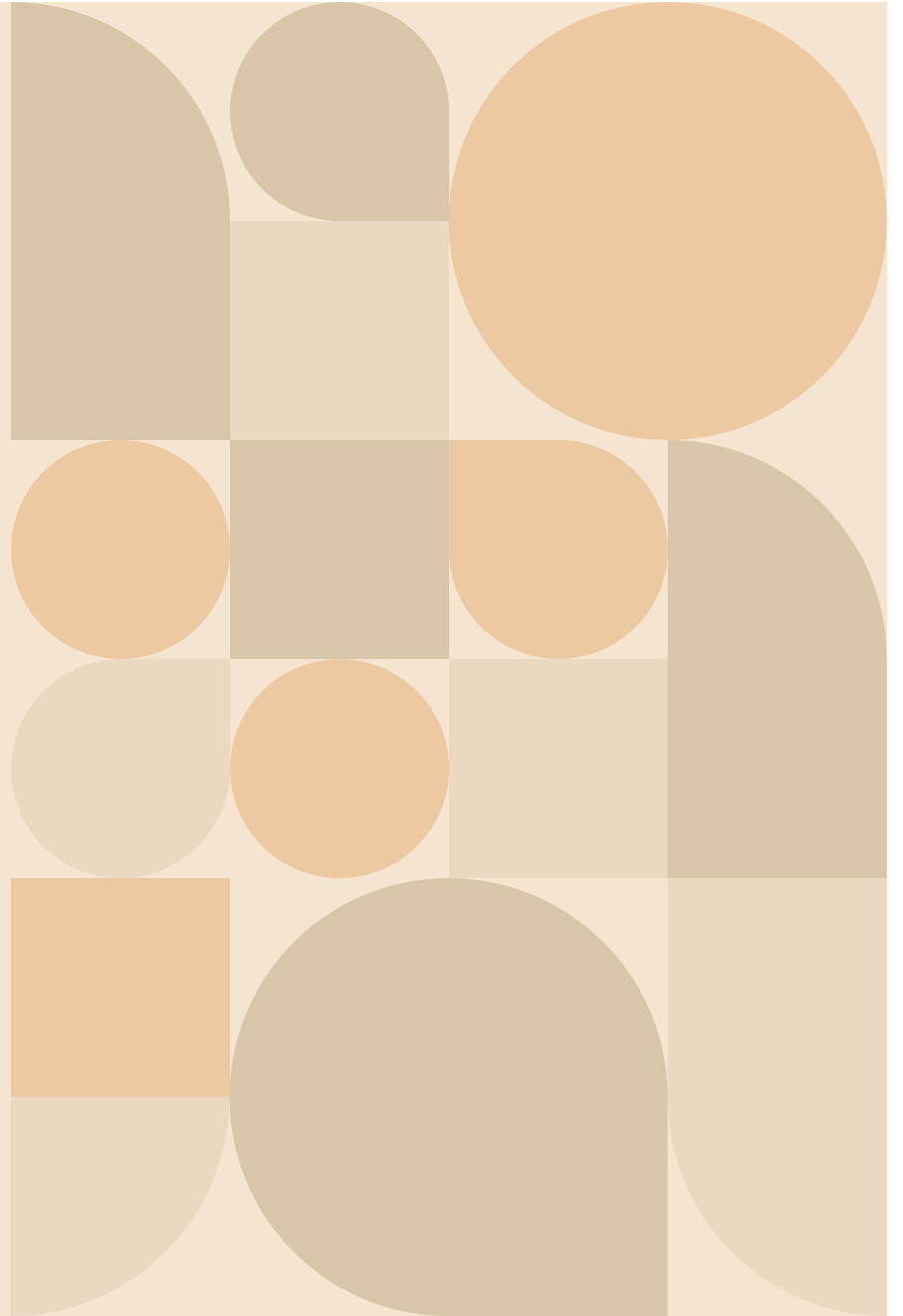
Vestfold er et fylke som tar vare på natur, Oslofjorden og klima

Hovedmål

- løse fylkets klimautfordringer
- sikre bærekraftig arealforvaltning
- sikre rene vannforekomster og en ren Oslofjord
- utvikle gode mobilitetsløsninger

Rammevilkår og forutsetninger

Statsbudsjett 2027

Prop. 1 S

(2026–2027)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2027

Statsbudsjettet

Handlingsrom ut over demografi – kommuner og fylkeskommuner

Mrd. kr

	Kommuner	Fylkeskommuner	Totalt
Vekst i frie inntekter	2,6	0,6	3,2
<i>Demografi</i>	2,2	0,5	2,7
Handlingsrom	0,4	0,1*	0,5

**Fylkeskommunene fikk i tillegg økte inntekter i Revidert nasjonalbudsjett 2026 på 450 mill. kroner som videreføres i 2027*

Deflator

	2026	2027
Lønnsvekst inkl. pensjon	3,5 pst.	4,5 pst.
<i>Lønnsvekst</i>	<i>4,4 pst.</i>	<i>4,0 pst.</i>
<i>Bidrag fra merkostnader pensjon</i>	<i>-0,9 pst.</i>	<i>0,5 pst.</i>
Prisvekst kjøp av varer og tjenester	4,8 pst.	2,9 pst.
Lønnsandel	59 pst.	59 pst.
Deflator	4 pst.	3,8 pst.
<i>Deflator uten bidrag fra pensjon</i>	<i>4,6 pst.</i>	<i>3,5 pst.</i>

Fra statsbudsjettet

TIL FYLKESKOMMUNENE: 1,45 mrd. kroner

ETTÅRIG ØKNING:

1 mrd. kroner
til fylkesvei

VARIGE MIDLER:

300 mill.
kroner til
kollektiv

100 mill.
kroner til
tannhelse

50 mill. kroner til
takstsamarbeid
innen jernbane

Sentrale inntekter – fra statsbudsjettet

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Rammetilskudd	-1 733 655	-1 733 655	-1 705 655	-1 648 655
Skatteinntekt	-2 230 106	-2 230 106	-2 230 106	-2 230 106
Andre generelle driftsinntekter	-13 470	-13 470	-13 470	-13 470
Inntektsutjevning	-139 641	-139 641	-139 641	-139 641
Sum sentrale inntekter	-4 116 872	-4 116 872	-4 088 872	-4 031 872

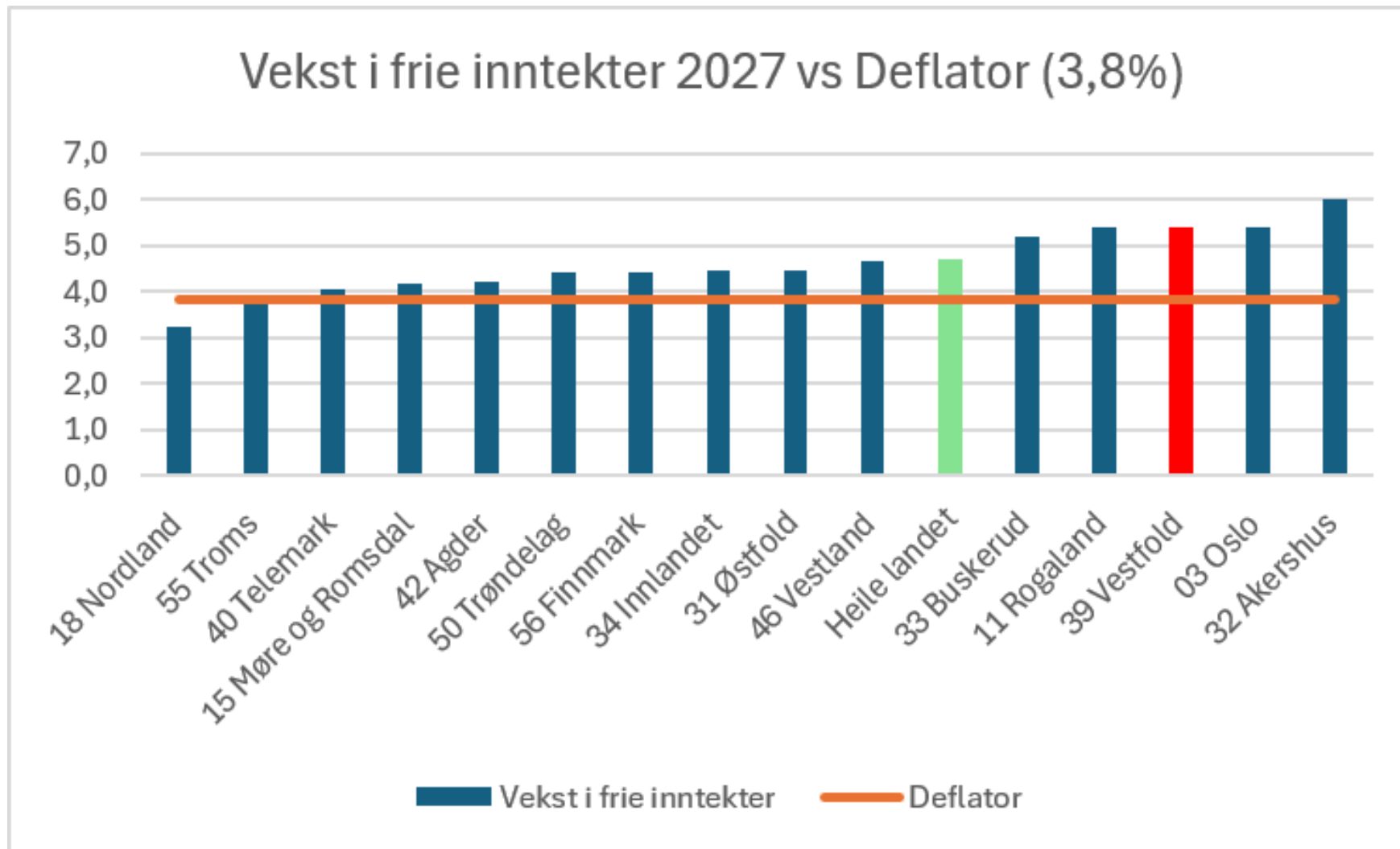

Frie inntekter (Rammetilskudd + Skatteinntekter)

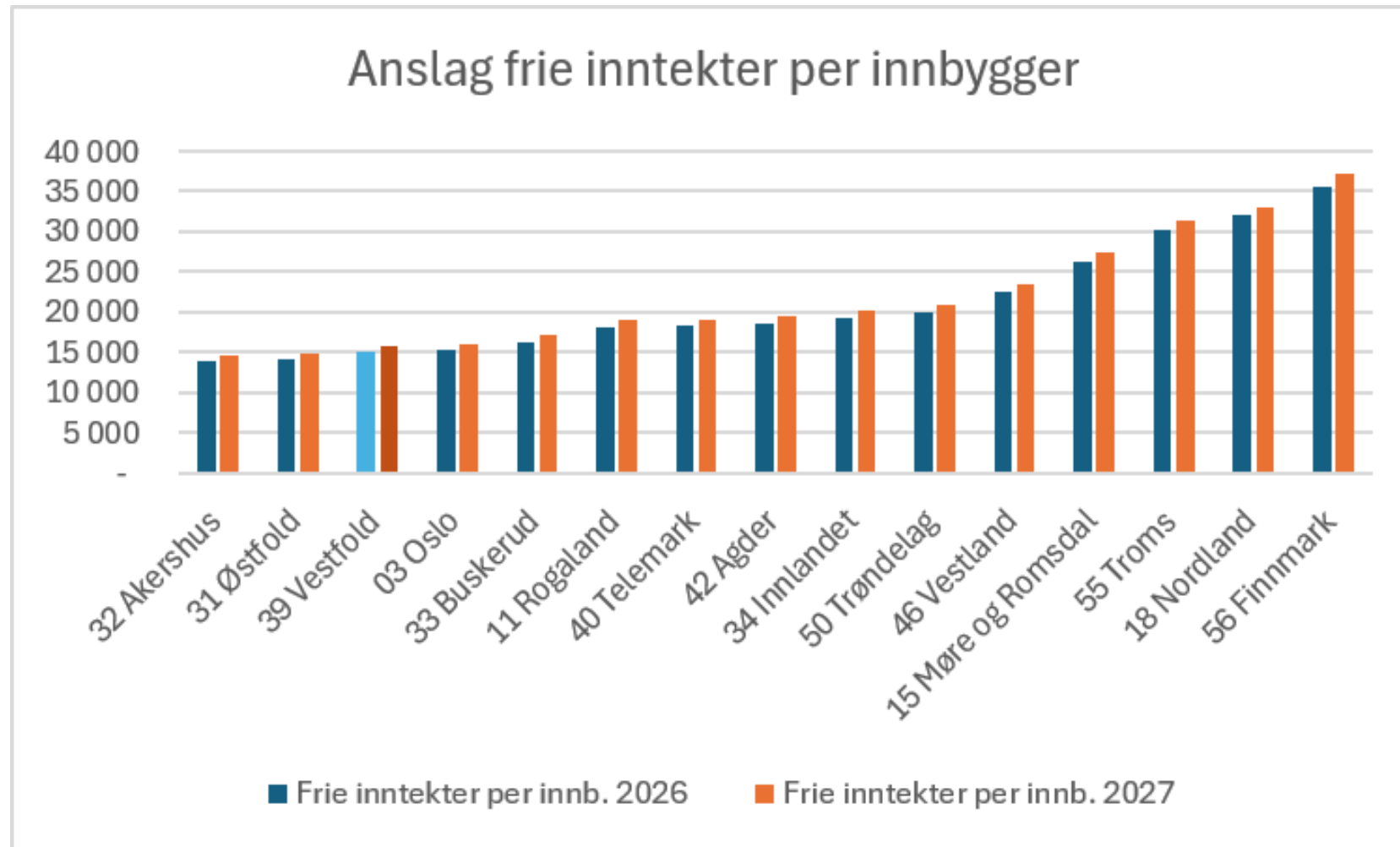
Totalt rammetilskudd		1 733 655 000 kr
Slik beregnes det samlede rammetilskuddet:		
Innbyggertilskudd før omfordeling		2 438 508 361 kr
Omfordeling:		
Utgiftsutjevning **)		-803 382 521 kr
Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler		-821 945 kr
Tilskudd med særskilt fordeling		99 351 000 kr
Anslag skatteinntekter		2 369 747 188 kr
Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter.		
Skatteinntektene er for Vestfold fylkeskommune anslått til 2 369 747 188 kroner i 2027, inkludert inntektsutjevning.		
Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2027 før i januar 2028, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2027 vil være. I anslaget er det tatt utgangspunkt i nivået på skatteinntektene i 2025. For den enkelte fylkeskommune er skatteanslaget for 2027 deretter framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget. Det betyr at det blir forutsatt en lik skattevekst per innbygger, med fordeling som i 2025.		

Statsbudsjett 2027

Frie inntekter per innbygger 2026/2027

Antall innbyggere benyttet i grafen er fra 1.1.2026

Frie inntekter

Anslag frie inntekter øker med **209 mill.kr.** dvs 5,4% økning

Består av:

- Økt rammetilskudd fra 2026: **88 mill.kr.**

Økt innbyggertilskudd = 109 mill.kr

Endring utgiftsutjevning = - 8 mill.kr. Behovsindeks øker fra 0,812 til 0,815

Økning tabell C (særskilt fordeling) = 2,3 mill.kr

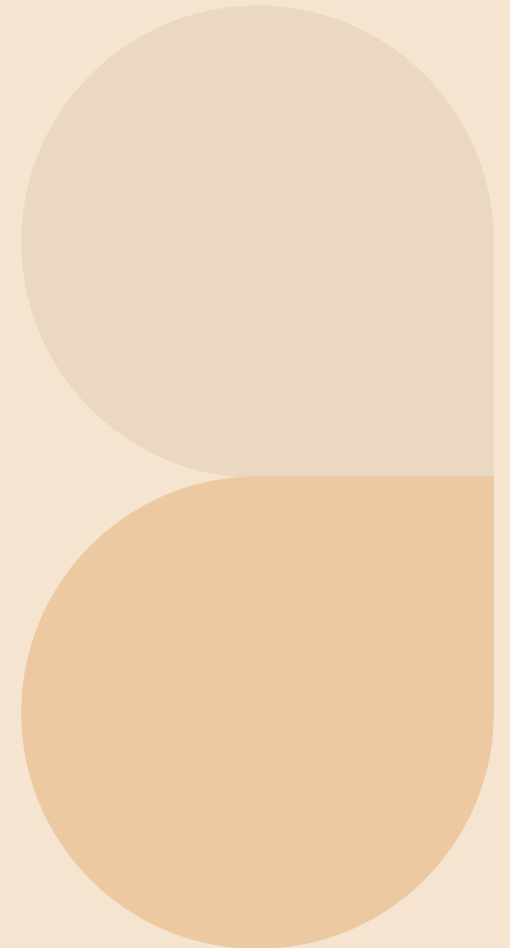
Siste års nedtrekk nytt innt. system = -16,3 mill. kr

- Økte skatte inntekter (inkl innt.utj) **121 mill.kr.**

Tabell C

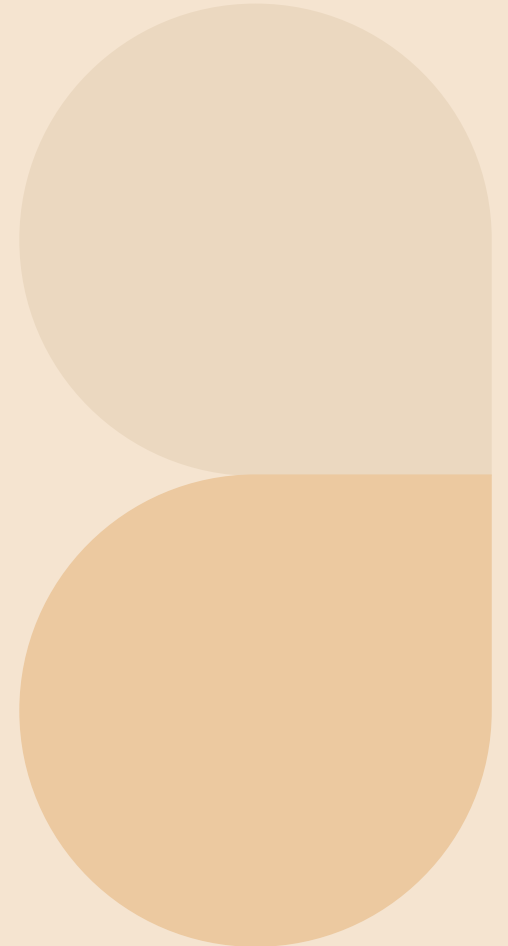
1. Opprusting fylkesveinett øker med 1,7 mill kr til 47,2 mill.kr
2. Kompensasjon tunnelsikkerhet – ingen økning
3. Ras og skredsikkerhet øker med 125.000 kr til ca 1 mill.kr
4. Egenandel tannbehandling øker med 4 mill.kr til 20 mill.kr
5. Kompensasjon nytt inntektssystem 35 mill.kr.

SUM tabell C: 99,4 mill.kr

Samlede store utfordringer i driftsbudsjett 2027

- Nye busskontrakter (rutereduksjon på 5 % foreslått i 2027)
- Fullføringsreform
 - ✓ Flere elever og flere på yrkesfag
 - ✓ Utvidede rettigheter i videregående opplæring
 - ✓ Meropplæring
 - ✓ Vikar
- Fylkesvei

Oppsummering av statsbudsjettet 2027 for Vestfold fylkeskommune

Vekst i frie inntekter er 5,4 %
Det er over kommunal
deflator (3,8 %) og
gjennomsnitt (4,7 %) for
fylkeskommunene

Regionale utviklingsmidler –
10 millioner kroner lavest i
landet (1 % av totalt beløp
til dette formålet)

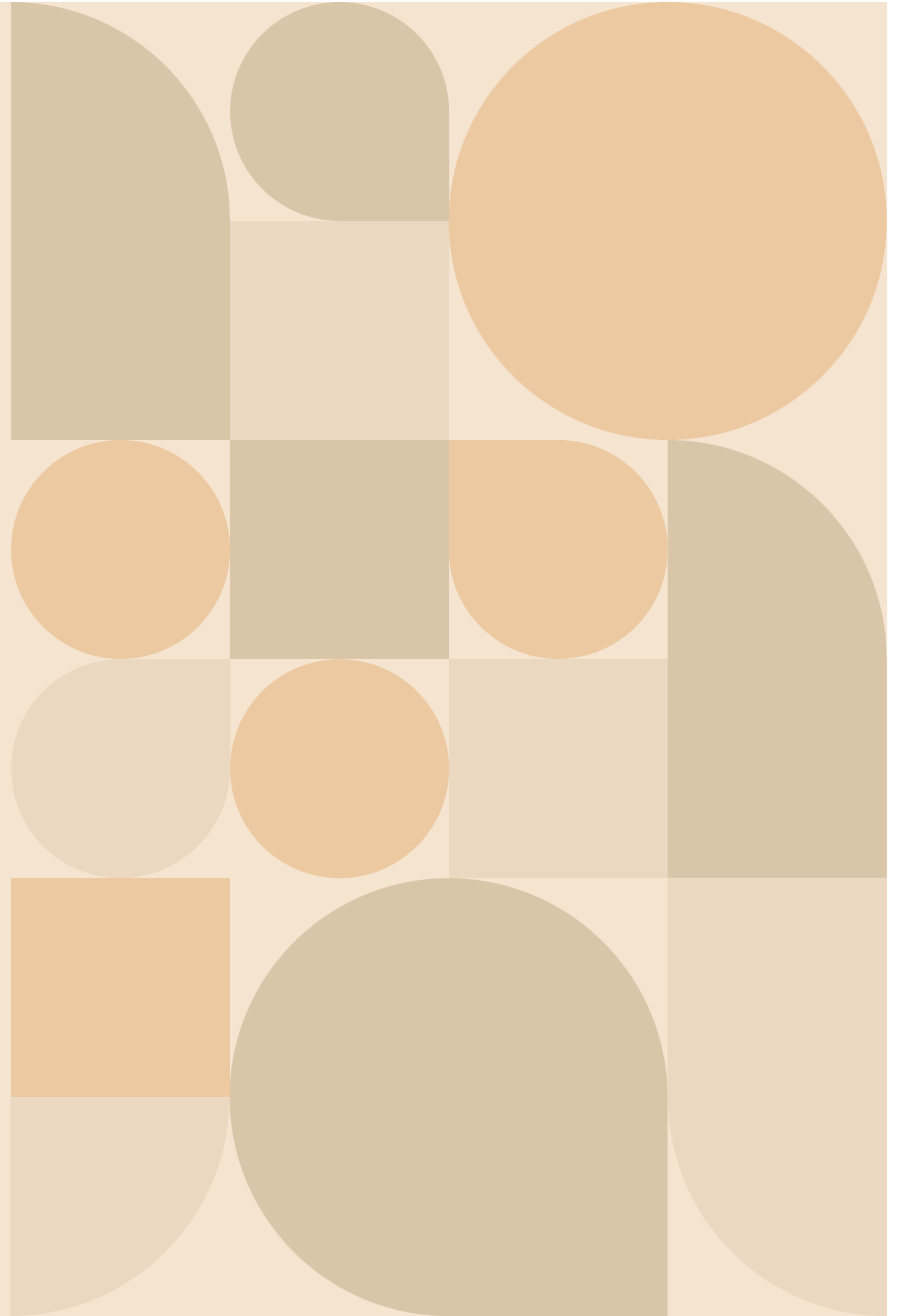
Tabell C – 99 millioner
kroner tredje lavest i landet
(1,51 % av totalt beløp til
dette formålet)

Opprustning av
fylkesveinettet – lavest i
landet utenom Oslo,
47 millioner kroner
(1,7 % av beløpet til dette
formålet)

Ingen konsesjonsinntekter
eller kraftinntekter

Vestfold har 4,6 % av
befolkningen

Tilpasninger i drift

Nøkkeltall

20,0 %

Disposisjonsfond i % av brutto
inntekter

811 624

Årlige investeringer

80,6 %

Lånegjeld i % av brutto
inntekter

2,6 %

Driftsresultat i prosent av
driftsinntekter

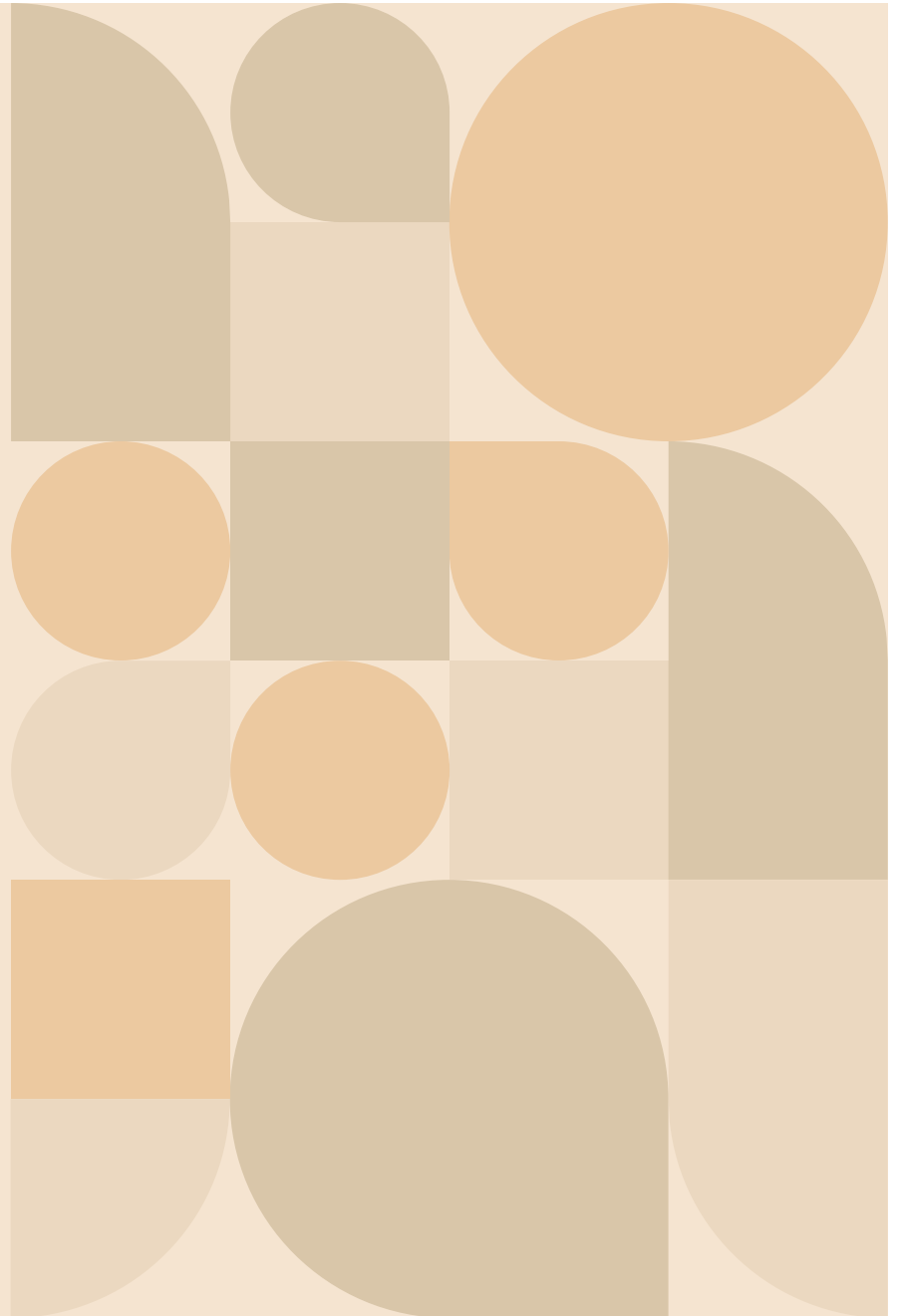

Kostnadsreduksjon i perioden 2027–2030

<i>Innsparing i mill. kr (akkumulert)</i>	2027	2028	2029	2030
Del 1 - Økonomisk bærekraft - sentral avsetning på fellesinntekter- og kostnader	-30,0	-60,0	-60,0	-60,0
Del 2 - Økonomisk bærekraft - innsparing fordelt teknisk på seksjonsrammene		-30,0	-60,0	-100,0
Andre innsparinger i forslag til økonomiplan	-28,8	-20,8	-20,8	-20,8
Total innsparing i forslag til Økonomi- og handlingsplan 2027-2030	-58,8	-110,8	-140,8	-180,8

Fylkesdirektøren

Fylkesdirektørområdet

	Budsjett	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029	2030
Fylkesdirektør	3 476	22 403	22 220	22 037	21 793
Fylkesadvokatkontor	4 514	0	0	0	0
Politisk organisasjon	23 362	25 523	24 323	24 323	24 323
Felles inntekter og utgifter	63 893	40 593	12 743	9 242	8 842
Pensjon	-13 212	-13 139	-8 031	-8 400	-9 914
Kontrollutvalg	5 598	5 658	5 658	5 658	5 658
Tilskudd til politiske partier	5 693	5 893	5 893	5 893	5 893
Rådgivere stab	4 978	0	0	0	0
Sum	98 302	86 931	62 806	58 753	56 595

Innsparingstiltak 2027–2030

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
<i>Innsparingstiltak</i>				
Varig reduksjon 50 % stilling seksjon veidrift	500	500	500	500
Varig reduksjon av 100 % stilling, kommunikasjon og analyse, fra 2027	1 100	1 100	1 100	1 100
Varig reduksjon stilling sluttpakke	12 865	14 929	14 929	14 929
Økonomisk bærekraft (del 1) fra 2. halvår 2027 (årseffekt fra 2028)	-30 000	-60 000	-60 000	-60 000
Økonomisk bærekraft (del 2) - teknisk fordeling fra 2028-2030	0	-183	-366	-610
Østlandssamarbeidet - avsluttes fra 2027	-825	-825	-825	-825
<i>Sum Innsparingstiltak</i>	<i>-16 360</i>	<i>-44 479</i>	<i>-44 662</i>	<i>-44 906</i>

Nye tiltak 2027–2030

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
<i>Nye tiltak</i>				
Endring i pensjonsavsetning på sentralt område	-2 792	-2 555	-243	-1 757
Gavepensjon - utbetaling 2027-2030	750	800	800	400
Lønnsavsetning 2027 iht sats i Statsbudsjettet	97 000	97 000	97 000	97 000
Reduksjon i sentral avsetning sykellønnsrefusjon (fylkesadministrasjon)	2 500	2 500	2 500	2 500
Reversering av sentralt nedtrekk nytt inntektssystem 2027 (fordele på tj. områdene)	15 900	15 900	15 900	15 900
Vestfoldkonferanse 2027	200	0	0	0
Økte satser støtte til politiske partier	200	200	200	200
<i>Sum Nye tiltak</i>	<i>113 758</i>	<i>113 845</i>	<i>116 157</i>	<i>114 243</i>

Lønn og pensjon

- Lønnsoppgjøret for 2027 beregnet til 97 mill. kr
- Pensjonskostnader:

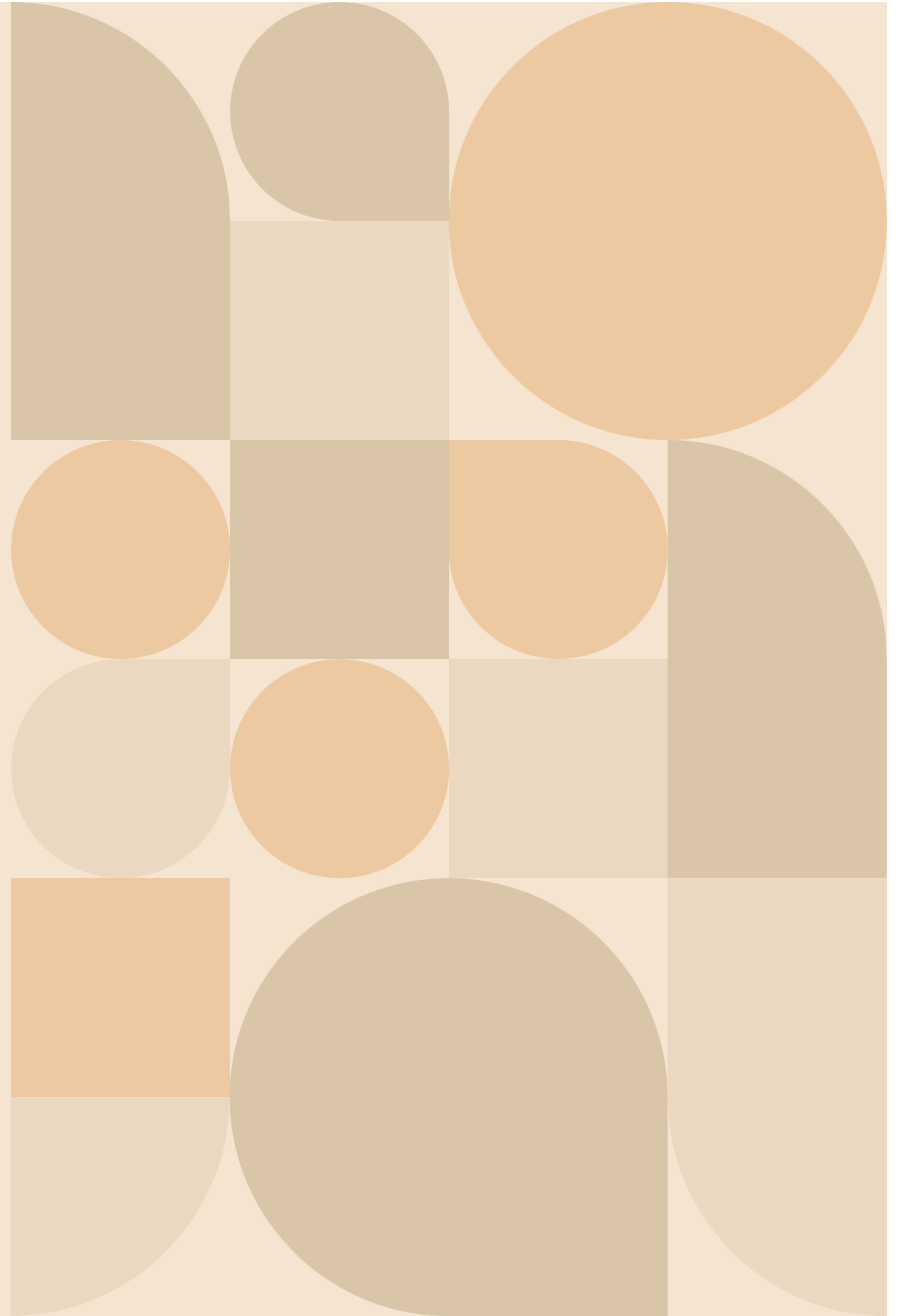
Beløp i 1000	2027	2028	2029	2030
KLP inkl. AGA	158 500	160 008	155 710	148 365
SPK inkl. AGA	96 801	100 401	104 328	110 161
Total prognose for pensjonskostnader	255 301	260 409	260 038	258 526

Sektor/Seksjon	Antall årsverk	Effekt i 2027	Effekt 2028 - 2030
Fagopplæring VeiVis	0,6	0,5	0,8
Komp. og pedagogisk utvikling	1,0	1,0	1,5
Skoleutvikling og eksamen	1,0	1,2	1,2
Tannhelse	1,0	1,5	1,5
Opplæring og tannhelse Totalt	3,6	4,2	4,9
Dokumentasjon og politisk støtte	2,5	2,1	2,5
Kommunikasjon og analyse	2,0	2,7	2,7
Digitale tjenester	1,5	1,4	1,4
Organisasjon Totalt	6,0	6,2	6,6
Infrastruktur og veiforvaltning	2,0	1,8	1,8
Mobilitet	0,5	0,4	0,5
Veidrift	0,5	0,5	0,5
Samferdsel Totalt	3,0	2,7	2,7
Klima og næring	2,0	2,5	2,7
Plan og folkehelse	2,9	3,1	3,3
Samfunnsutvikling Totalt	4,9	5,6	6,0
Virksomhetsstyring	2,0	2,0	2,5
Eiendom	0,5	0,7	0,7
Økonomi Totalt	2,5	2,7	3,2
Totalsum	20,0	21,4	23,4

Bemanningsreduksjon

- Innsparing i 2027 vedtatt i Øk.plan 2026-2029 er -23,5 mill. kr
- Nedgang i stillinger vises som innsparing på seksjonsrammer.
- Både naturlig avgang, sluttpakke og gavepensjon

Stabsavdeling økonomi

Stabsavdeling økonomi

	Budsjett	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029	2030
Økonomi direktør	1 842	1 842	1 827	1 812	1 792
Budsjett og regnskap	17 317	18 016	17 869	17 722	17 525
Virksomhetsstyring	17 126	15 703	15 140	15 011	14 840
Eiendom	31 102	32 359	32 035	31 770	31 418
Sum	67 387	67 919	66 870	66 314	65 574

Innsparingstiltak 2027–2030

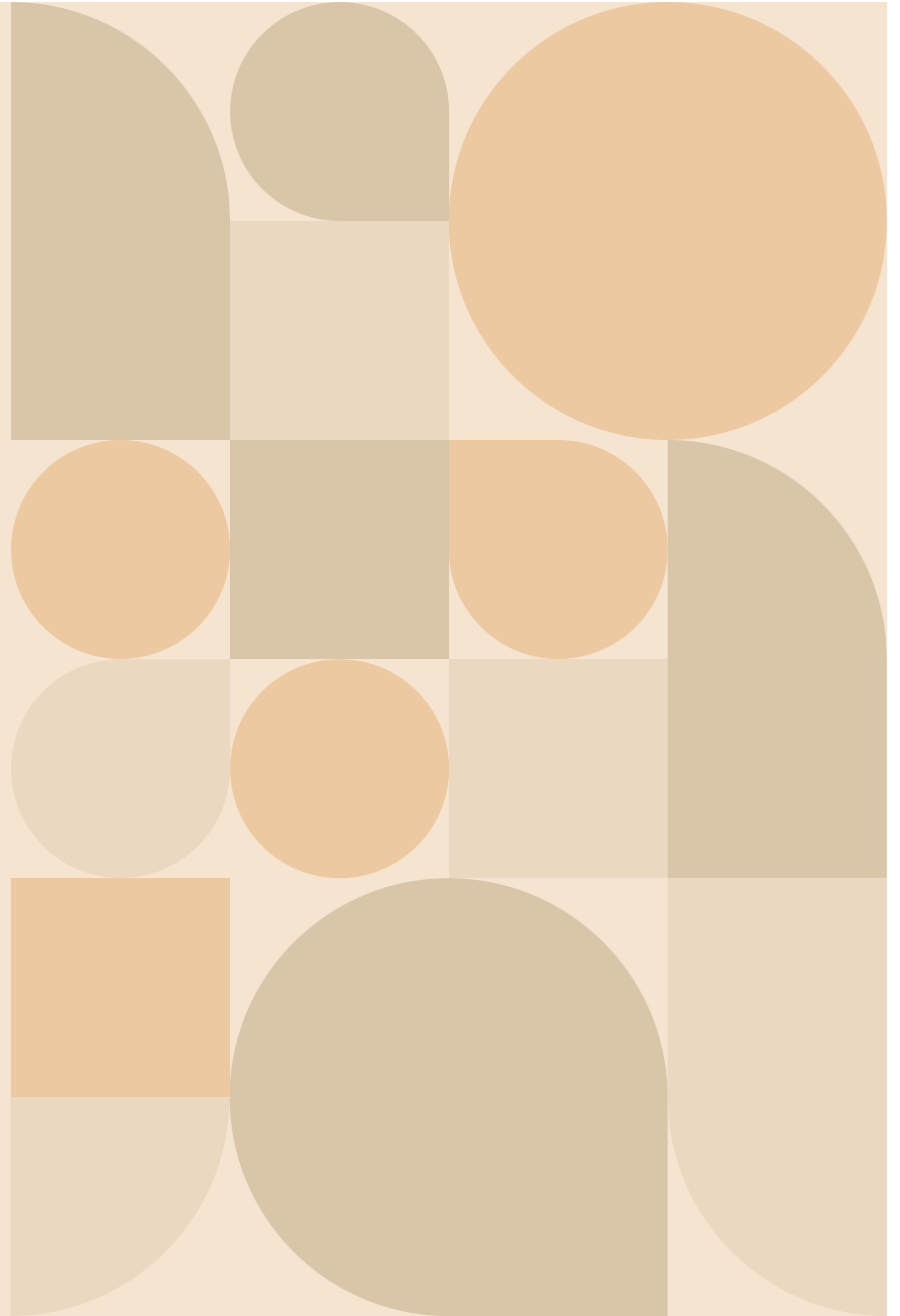
	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
<i>Innsparingstiltak</i>				
Effektivisering og avklaring av grensesnitt kulturbygg	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Varig reduksjon stilling sluttpakke	-1 535	-2 030	-2 030	-2 030
Økonomisk bærekraft (del 2) - teknisk fordeling fra 2028-2030	0	-554	-1 110	-1 850
<i>Sum Innsparingstiltak</i>	<i>-2 985</i>	<i>-4 034</i>	<i>-4 590</i>	<i>-5 330</i>

Nye tiltak 2027–2030

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
<i>Nye tiltak</i>				
Varig økning i forsikringskostnader utover prisvekst på 2,9 %	675	675	675	675
Varig økte kommunale avgifter	1 200	1 200	1 200	1 200
<i>Sum Nye tiltak</i>	<i>1 875</i>	<i>1 875</i>	<i>1 875</i>	<i>1 875</i>

Stabsavdeling organisasjon

Stabsavdeling organisasjon

	Budsjett	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029	2030
Organisasjon direktør	1 857	2 372	2 353	2 333	2 307
Kommunikasjon og analyse	12 652	-0	-0	-0	-0
Digitale tjenester	84 175	88 012	87 293	86 574	85 615
HR	44 230	41 812	41 470	41 129	40 673
Dokumentasjon og politisk støtte	16 713	15 092	14 604	14 480	14 316
Sum	159 627	147 289	145 721	144 517	142 912

Stabsavdeling organisasjon – innsparing

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
<i>Innsparingstiltak</i>				
Reduksjon av ramme i HR	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Varig reduksjon av 100 % stilling fra 2027	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Varig reduksjon stilling sluttpakke	-2 162	-2 527	-2 527	-2 527
Økonomisk bærekraft (del 2) - teknisk fordeling fra 2028-2030	0	-1 203	-2 407	-4 012
<i>Sum Innsparingstiltak</i>	<i>-5 762</i>	<i>-7 330</i>	<i>-8 534</i>	<i>-10 139</i>

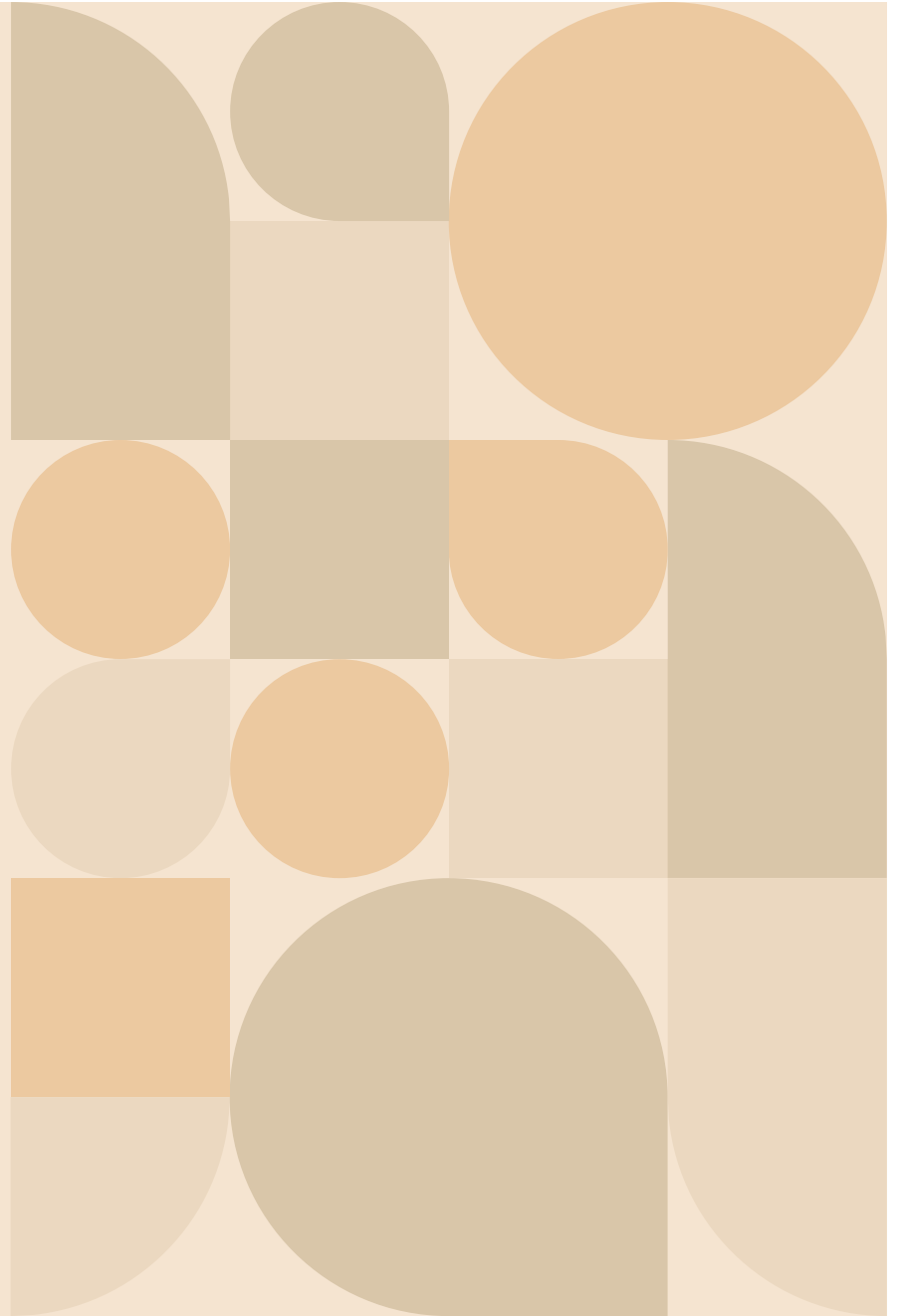

Stabsavdeling organisasjon – nye tiltak

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
<i>Nye tiltak</i>				
Varig økning av lisenskostnader for Microsoft	2 500	2 500	2 500	2 500
<i>Sum Nye tiltak</i>	<i>2 500</i>	<i>2 500</i>	<i>2 500</i>	<i>2 500</i>

Sektor opplæring og tannhelse

Opplæring og tannhelse

	Budsjett	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029	2030
Opplæring og tannhelse direktør	19 814	37 111	34 808	34 505	34 100
Andre virksomheter	88 577	90 942	90 199	89 456	88 466
Videregående skoler	1 351 433	1 400 916	1 389 472	1 377 777	1 362 518
Voksenopplæring og integrering	46 319	46 180	45 803	53 800	53 297
Sektorstøtte og inntak	50 737	55 595	55 641	54 187	52 081
Fagopplæring og VeiVis	240 786	304 654	301 897	299 408	296 090
Skoleutvikling og eksamen	28 802	44 537	43 691	41 452	40 967
OT og PPT	51 075	0	0	0	0
Tannhelse	176 424	183 604	183 604	182 104	181 604
Sum	2 053 967	2 163 541	2 145 117	2 132 691	2 109 125

Opplæring og tannhelse – innsparing

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
<i>Innsparingstiltak</i>				
Reduserte energikostnader med 1,2 mill. kr fra 2027	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Varig reduksjon stilling sluttpakke	-4 196	-4 946	-4 946	-4 946
Økonomisk bærekraft (del 2) - teknisk fordeling fra 2028-2030	0	-17 674	-35 350	-58 916
<i>Sum Innsparingstiltak</i>	<i>-5 396</i>	<i>-23 820</i>	<i>-41 496</i>	<i>-65 062</i>

Opplæring og tannhelse – nye tiltak

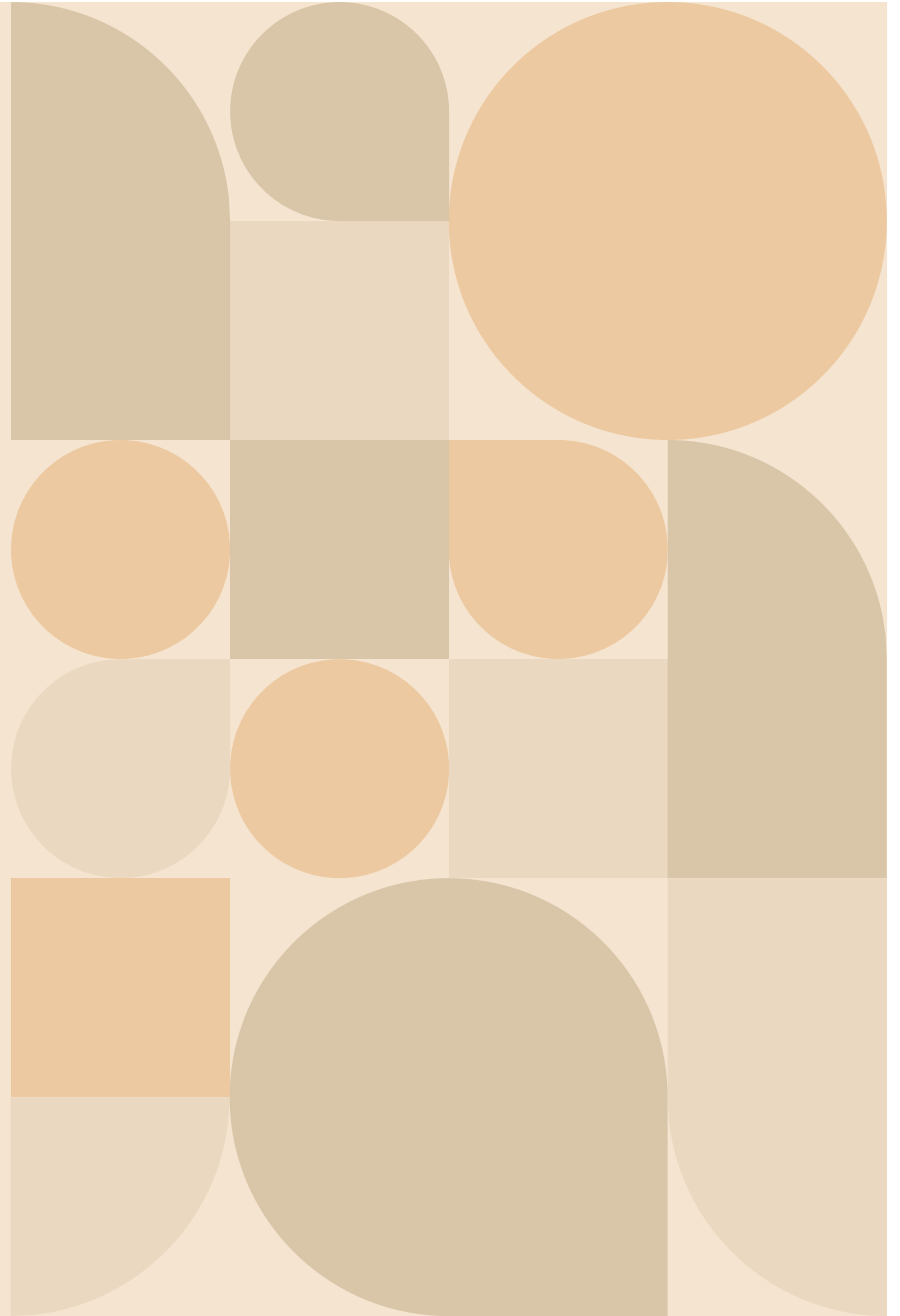
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
<i>Nye tiltak</i>				
Flere elever i AHT som følge av fullføringsretten	2 500	4 500	7 500	7 500
Fortsatt vekst i andelen elever i yrkesfaglige utdanningsprogrammer	3 600	3 600	3 600	3 600
Økt antall lærekontrakter	8 000	8 000	8 000	8 000
Økt husleiekostnader tannklinikker	950	2 450	2 450	3 950
Økte kostnader elev-PC	6 500	6 500	5 500	4 000
Økte kostnader Novari	868	868	868	868

Opplæring og tannhelse – nye tiltak

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Økte leieutgifter AHT	2 500	2 500	2 500	2 500
Økte utgifter til karriereveiledning	800	800	800	800
Økte utgifter til realkompetansevurderinger	1 200	1 200	1 200	1 200
Økte utgifter til voksenopplæring	0	0	6 000	6 000
<i>Sum Nye tiltak</i>	<i>26 918</i>	<i>30 418</i>	<i>38 418</i>	<i>38 418</i>

Sektor samferdsel

Kollektiv

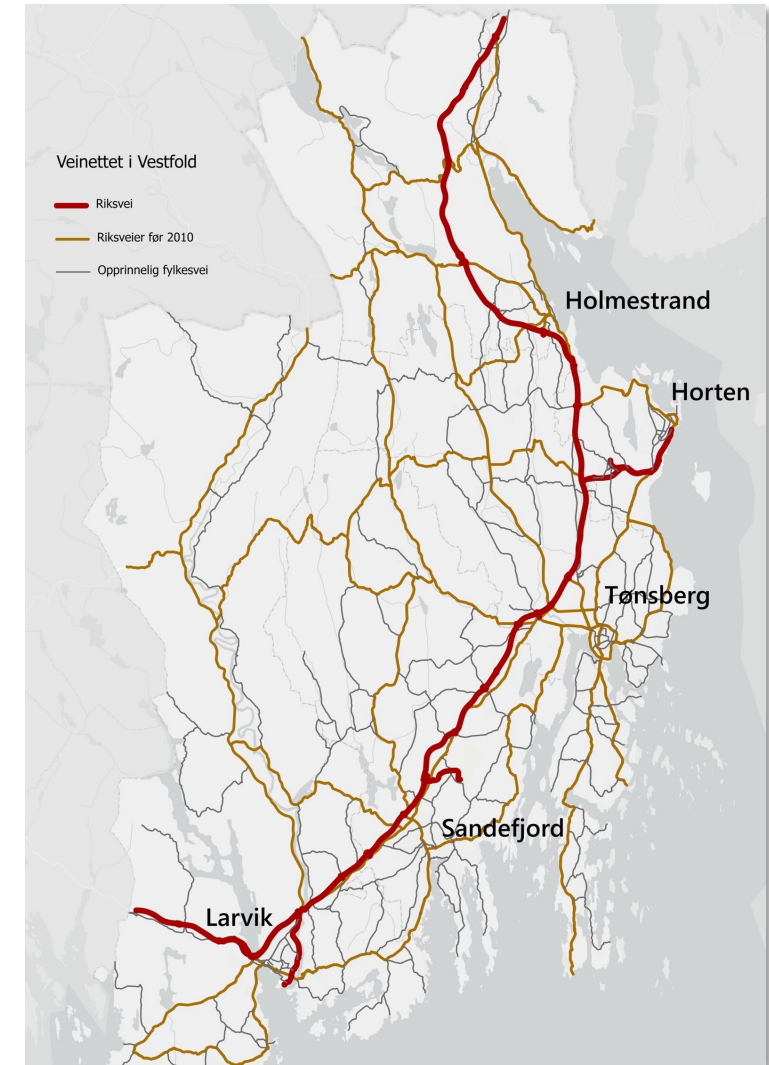
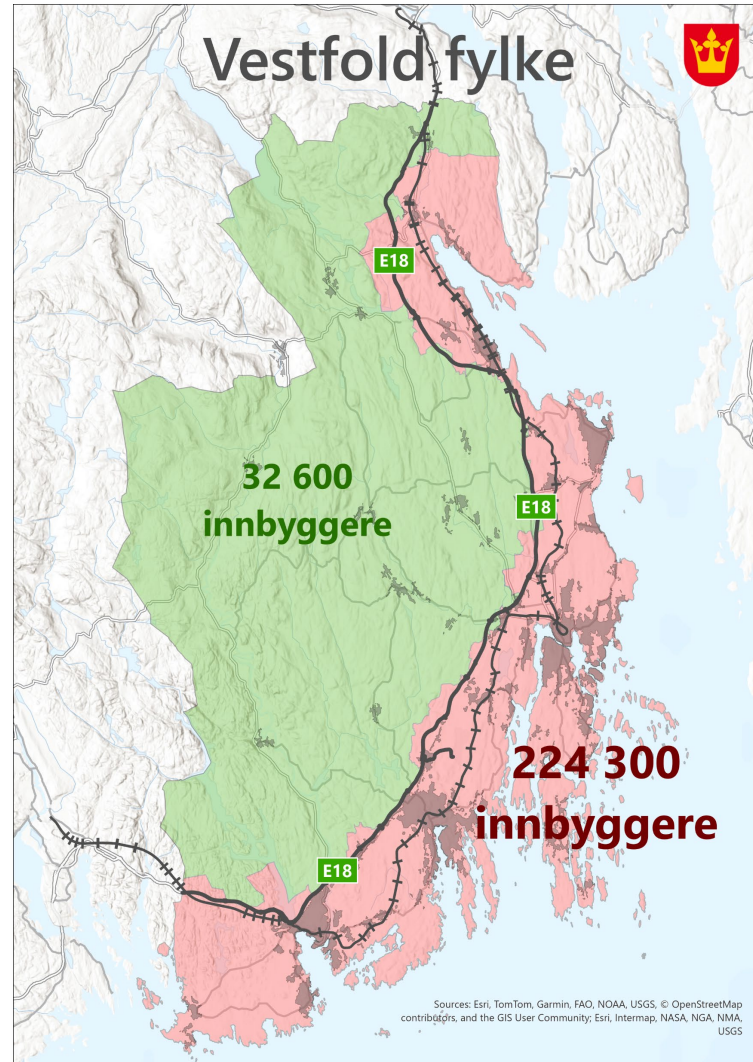

Innsparingstiltak "Teoretisk, maksimal rutekutt"	2026	2027	2028	2029	2030
Økonomi- og handlingsplan 2026-2029	-32 000	-90 000	-124 000	-134 000	-134 000
Politisk vedtak høst 2026	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
SUM vedtak 2026-2029	0	-58 000	-92 000	-102 000	-102 000
Nytt forslag til tiltak i denne økonomiplanen		29 000	29 000	29 000	29 000
Gjenstående innsparing som nå ligger i rammen		-29 000	-63 000	-73 000	-73 000
<i>Rutereduksjon (akkumulert)</i>		5 %	10 %	13 %	13%

Vestfold

- Landets tredje høyeste folketetthet
- Nest størst trafikkbelastning i landet på fylkesveiene
- 3 av de 9 mest trafikerte fylkesveiene i landet
- Fordeling fylkesvei/riksvei 8:1 (vs. landsgjennomsnitt 4:1)

Infrastruktur

- Etterslepet har siden 2019 økt med 100 km til 400km
 - Fylkesveikriteriene hensyntar ikke i tilstrekkelig grad ÅDT
 - Økte utgifter bruvedlikehold i Vestfold.
 - Årlig vedlikeholdskostnader øker med 190 mill kr årlig

Foto: Anja Bauermann / unsplash.com

Samferdsel

	Budsjett	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029	2030
Samferdsel direktør	1 782	2 658	2 607	2 557	2 489
Infrastruktur og veiforvaltning	59 562	53 577	52 889	50 952	50 368
Veidrift	386 007	365 468	370 482	367 497	363 516
Veiutbygging	4 965	6 322	6 270	6 219	6 150
Mobilitet	531 651	629 284	589 603	574 463	567 608
Bypakke Tønsberg-regionen	1 195	3 547	3 547	3 547	3 547
Sum	985 162	1 060 855	1 025 397	1 005 234	993 677

Samferdsel innsparing

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Endre fra brøytstikk i bambus til brøytestikk i rød plast	-650	-650	-650	-650
Mindre omfang av veioppmerking, fra 8,5 mill. kr til 7,0 mill. kr	-1 500	0	0	0
Reduksjon av budsjett for TT-ordningen, for funksjonshemmende	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Reduksjon i energikostnader	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reduksjon i omfang av dekkelegging/asfalt	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Reduksjon Trafikksikkerhetsordningen	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000

Samferdsel innsparing

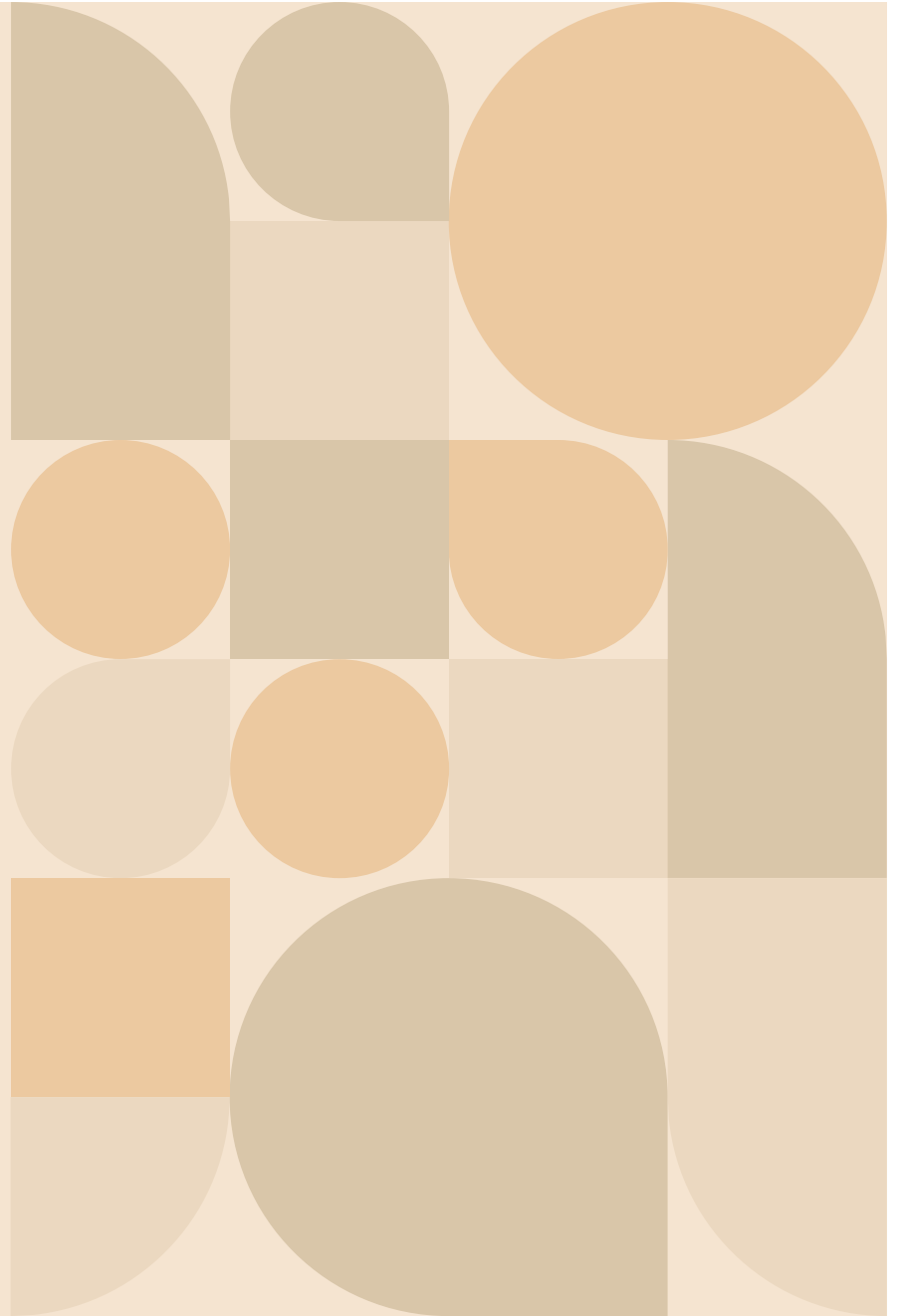
Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Redusert vedlikeholdsomfang elektrotekniske installasjoner fra 7,5 mill. kr til 6,5 mill. kr	-1 000	0	0	0
Sesonglukking av veilys	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Varig reduksjon av 50 % vakant stilling	-500	-500	-500	-500
Varig reduksjon stilling sluttpakke	-420	-460	-460	-460
Økonomisk bærekraft (del 2) - teknisk fordeling fra 2028-2030	0	-8 668	-17 331	-28 888
Sum Innsparingstiltak	-24 570	-25 278	-33 941	-45 498

Samferdsel – nye tiltak

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Kontraktsfestet prisvekst for ny busskontrakt, halvårseffekt 2026, tiltak del 1 og manglende kompensert prisvekst for 2024/2025.	30 000	30 000	30 000	30 000
Kontraktsfestet prisvekst for ny busskontrakt, resterende halvårseffekt, tiltak del 2.	15 000	15 000	15 000	15 000
Reversere (varig) en del av et innsparingstiltak fra økonomiplan 2026-2029, gjelder "Teoretisk, maksimal rutekutt i bussruter"	29 000	29 000	29 000	29 000
Reversere (varig) innsparingstiltak fra økonomiplan 2026-2029, gjelder kommunal barnetakst	2 000	2 000	2 000	2 000
Reversere (varig) innsparingstiltak fra økonomiplan 2026-2029, gjelder KPI-justerte avtaler	577	577	577	577
Sekretariat Bypakke Tønsberg-regionen	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Nye tiltak	82 177	82 177	82 177	82 177

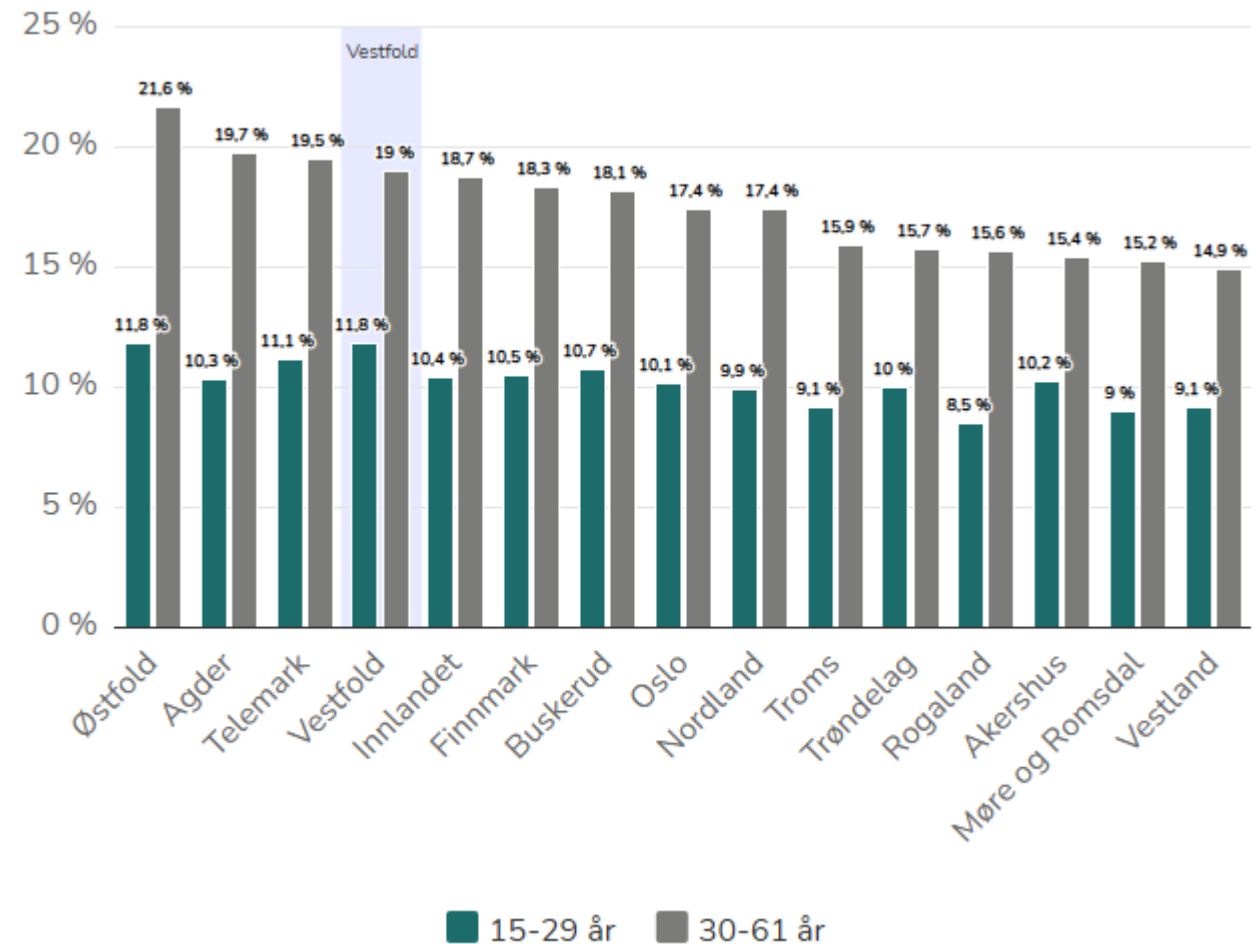
Sektor samfunnsutvikling

Mye å vinne på å inkludere flere

- Arbeidsmarkedsdeltakelsen er blant de laveste i landet
- Flere i husholdninger med lavinntekt enn de fleste andre fylker
- Helse og livskvalitet varierer med utdanning, arbeid og inntekt

Andel utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (2024).
Kilde: [SSB](#)

Samfunnsutvikling

	Budsjett	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029	2030
Samfunnsutvikling direktør	7 503	9 424	8 929	8 852	8 749
Plan og folkehelse	28 215	29 703	28 925	28 683	28 359
Klima og næring	48 388	47 070	46 448	46 064	45 551
Kultur	58 416	60 289	59 796	59 304	58 647
Kulturarv	62 714	63 833	63 313	62 790	62 099
Sum	205 235	210 319	207 411	205 693	203 405

Samfunnsutvikling – innsparing

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
<i>Innsparingstiltak</i>				
Varig reduksjon stilling sluttpakke	-4 552	-4 966	-4 966	-4 966
Økonomisk bærekraft (del 2) - teknisk fordeling fra 2028-2030	0	-1 718	-3 436	-5 724
<i>Sum Innsparingstiltak</i>	-4 552	-6 684	-8 402	-10 690

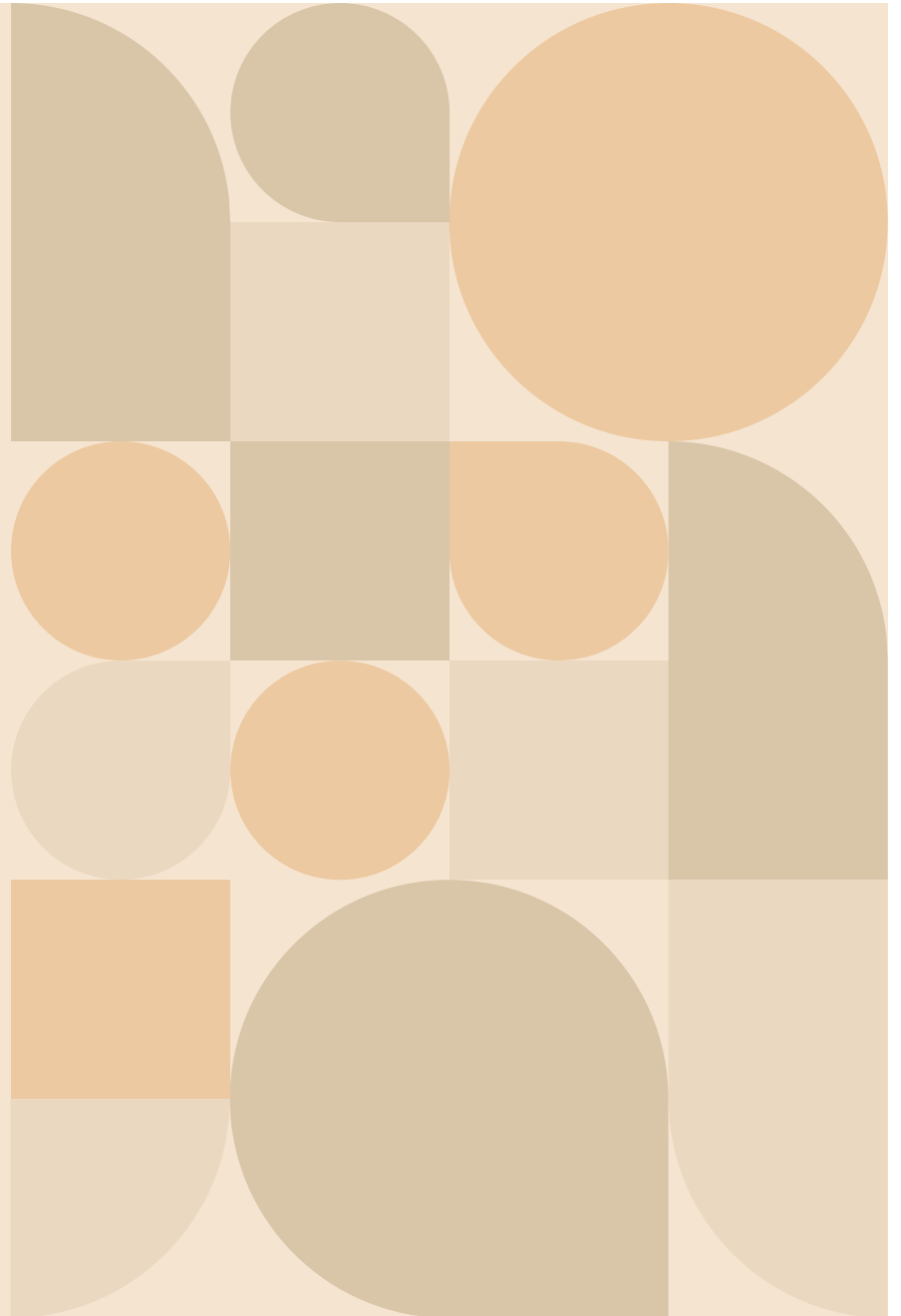

Samfunnsutvikling – nye tiltak

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
<i>Nye tiltak</i>				
Konferanse: Vestfoldkveld i Oslo - videreføring	300	300	300	300
KS tilskudd - årlig tjenestepris nytt forvaltningssystem	975	557	557	557
Program for folkehelsearbeid i kommunene	2 132	2 132	2 132	2 132
<i>Sum Nye tiltak</i>	<i>3 407</i>	<i>2 989</i>	<i>2 989</i>	<i>2 989</i>

Utvikling - drift for 2027 - 2030

Økonomiplan 2027-2030

i 1000 kr	2027	2028	2029	2030
Rammetilskudd	-1 873 296	-1 873 296	-1 845 296	-1 788 296
Inntekts- og formuesskatt	-2 230 106	-2 230 106	-2 230 106	-2 230 106
Andre generelle driftsinntekter	-13 470	-13 470	-13 470	-13 470
Sum generelle driftsinntekter	-4 116 872	-4 116 872	-4 088 872	-4 031 872
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 736 855	3 653 324	3 613 204	3 571 290
Avskrivninger	236 678	247 727	271 209	295 188
Sum netto driftsutgifter	3 973 533	3 901 051	3 884 413	3 866 478
Brutto driftsresultat	-143 339	-215 821	-204 459	-165 394
Renteinntekter	-94 583	-87 789	-69 809	-66 159
Utbytter	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Renteutgifter	212 160	220 816	215 138	218 976
Avdrag på lån	137 006	142 144	148 841	150 549
Netto finansutgifter	252 583	273 171	292 170	301 366
Motpost avskrivninger	-236 678	-247 727	-271 209	-295 188
Netto driftsresultat	-127 434	-190 377	-183 498	-159 216

Netto driftsresultat

	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat i mill. kr	-127,4	-190,4	-183,5	-159,2
i % av brutto driftsinntekter	2,6 %	3,9 %	3,8 %	3,3 %

Sett inn kommentar for hele perioden 27-30

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Finans inntekter- og utgifter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Renteutgifter	212 160	220 816	215 138	218 976
Renteinntekter	-94 583	-87 789	-69 809	-66 159
Avdrag på lån	137 006	142 144	148 841	150 549
Utbytte	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Netto finansinntekter/finansutgifter	252 583	273 171	292 170	301 366

Gjeldsutvikling 2027 - 2030

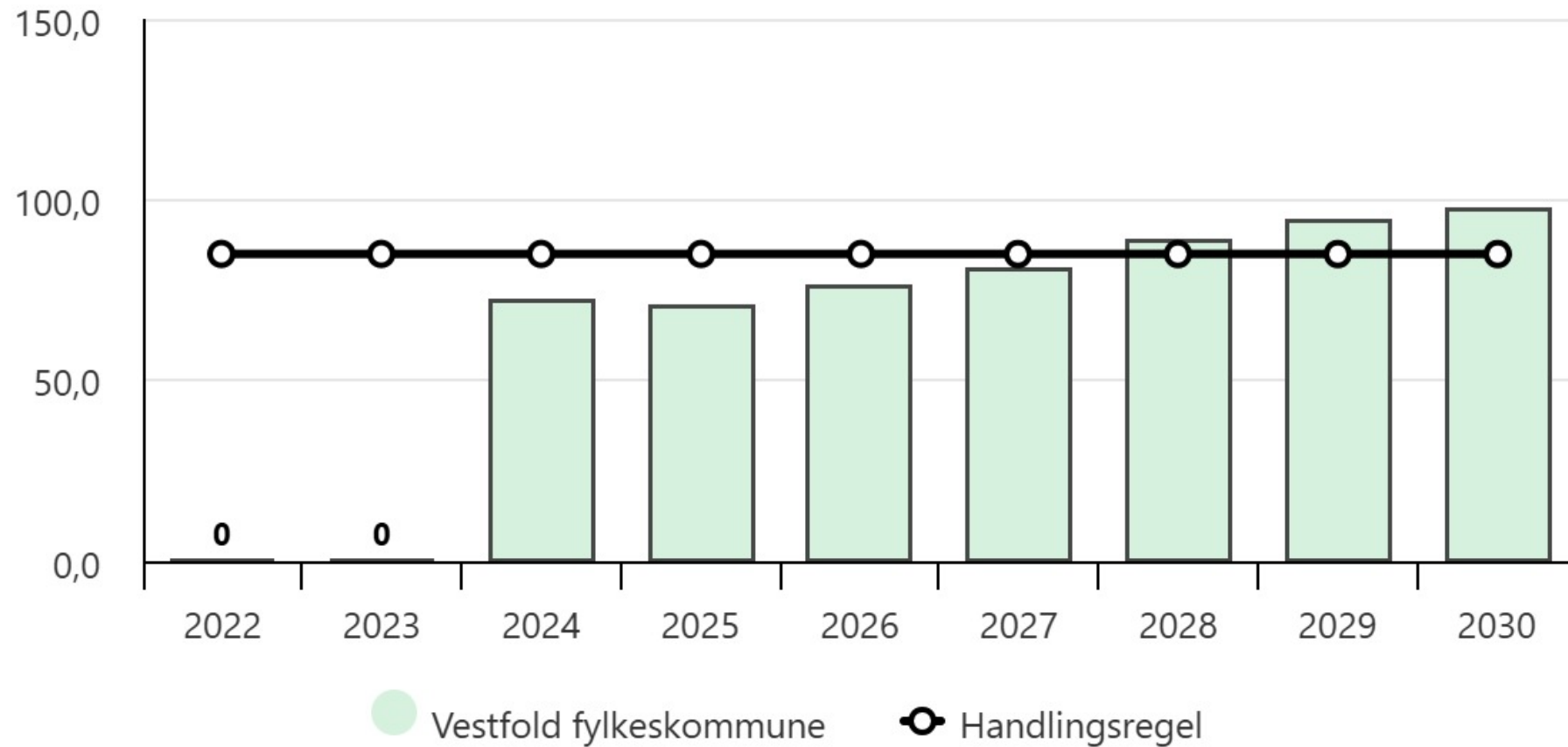
Beløp i 1000	2027	2028	2029	2030
Lån per 01.01.	3 670 028	3 957 006	4 351 642	4 584 093
Årets lånebehov	423 984	536 780	381 292	268 890
Minimumsavdrag	-137 006	-142 144	-148 841	-150 549
Lån per 31.12.	3 957 006	4 351 642	4 584 093	4 702 434

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

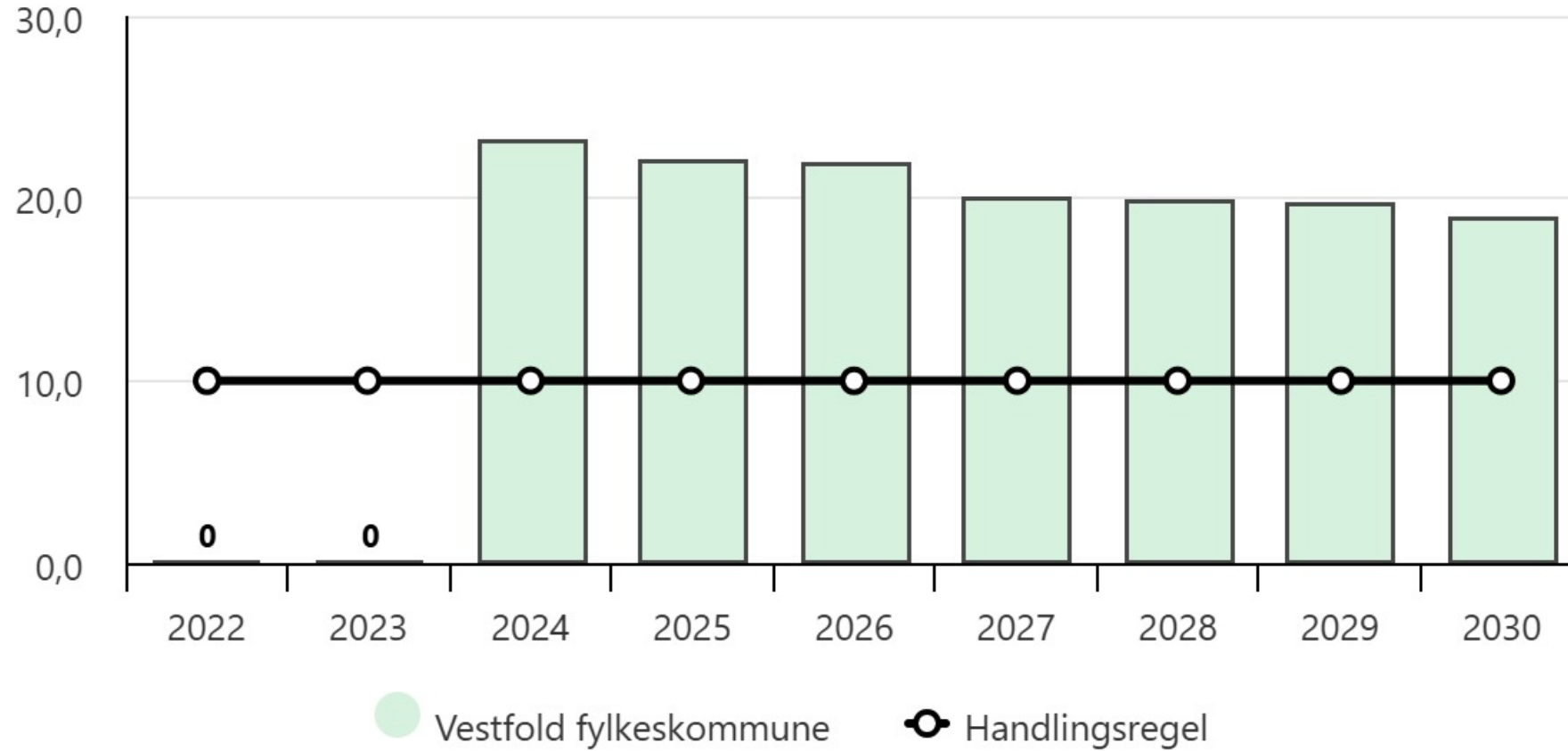
Grafen er i %

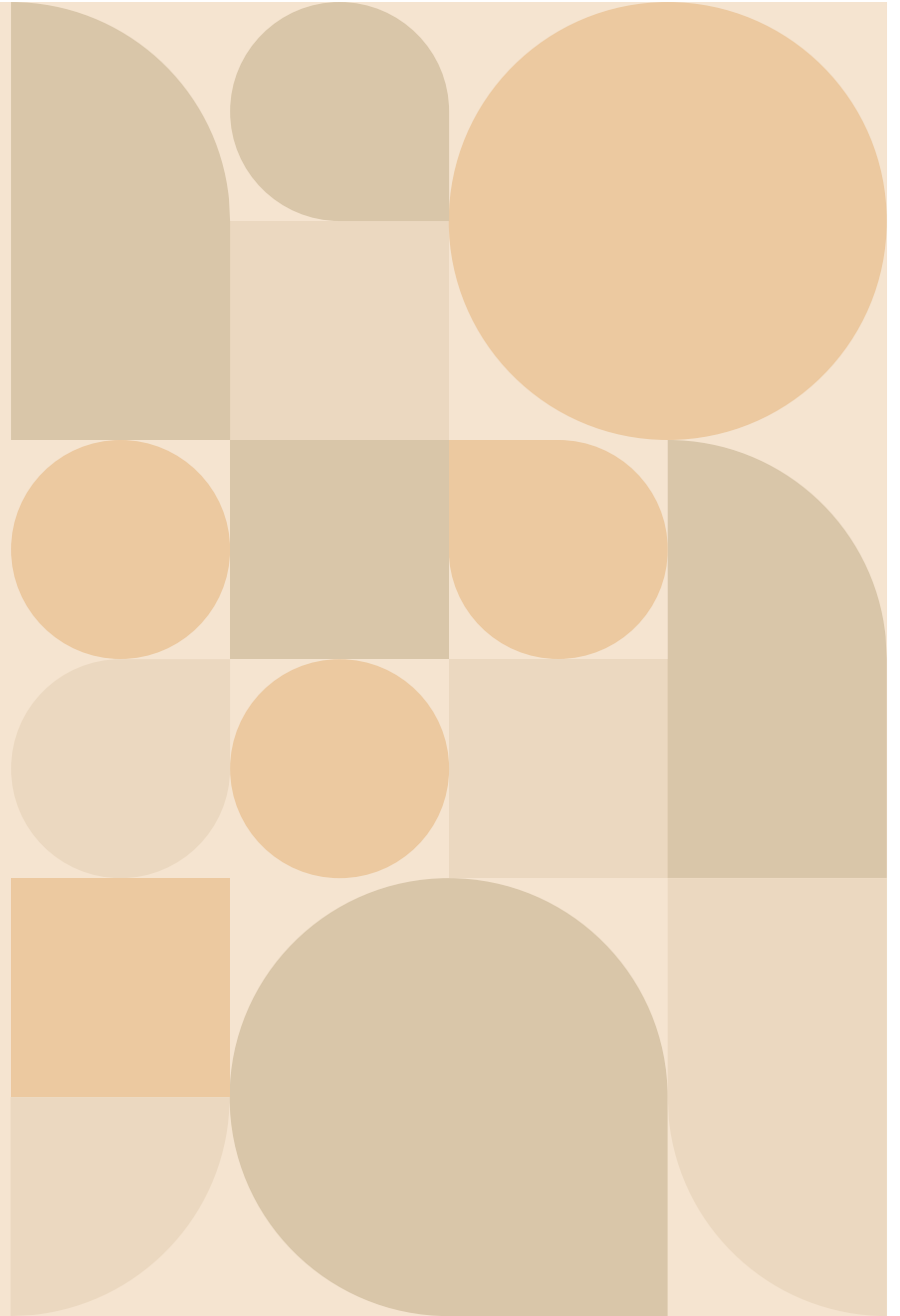

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Klima – klimabudsjett

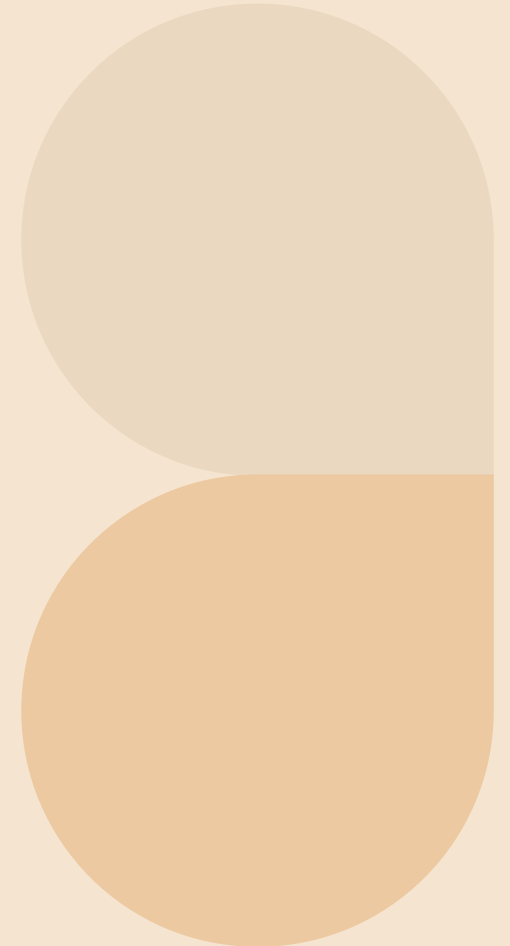
Vedtatte klimamål i klimabudsjettet

Fylket:

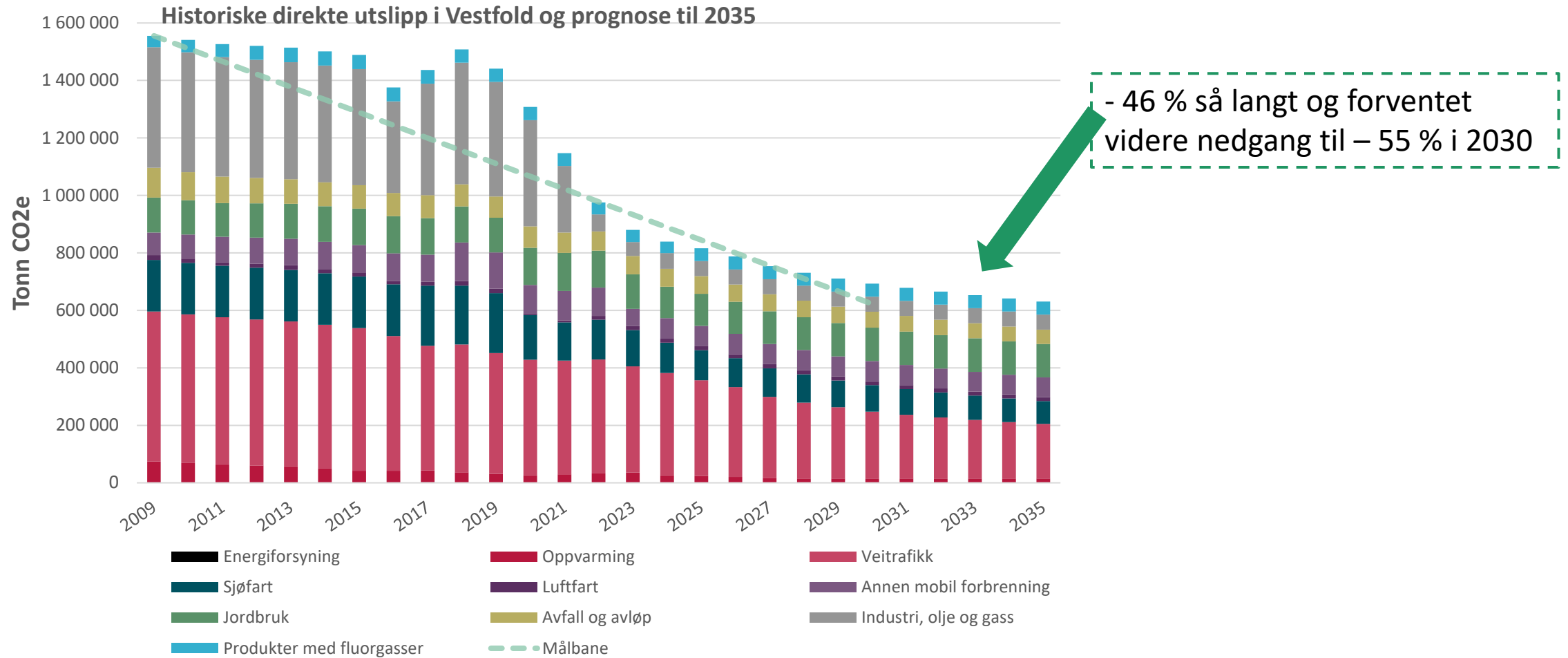
- Redusere direkte utslipp i fylket med 60 % I 2030, sammenlignet med 2009 → -

Egen virksomhet:

- Redusere energibruk med 15 % I 2030, sammenlignet med 2020 →
- Fossilfri fylkeskommunal kollektivtrafikk i 2027 → Nådd 01. juli 2026

Utviklingen i Vestfolds utslipp så langt

Foreslåtte klimamål i Regional klima og energiplan

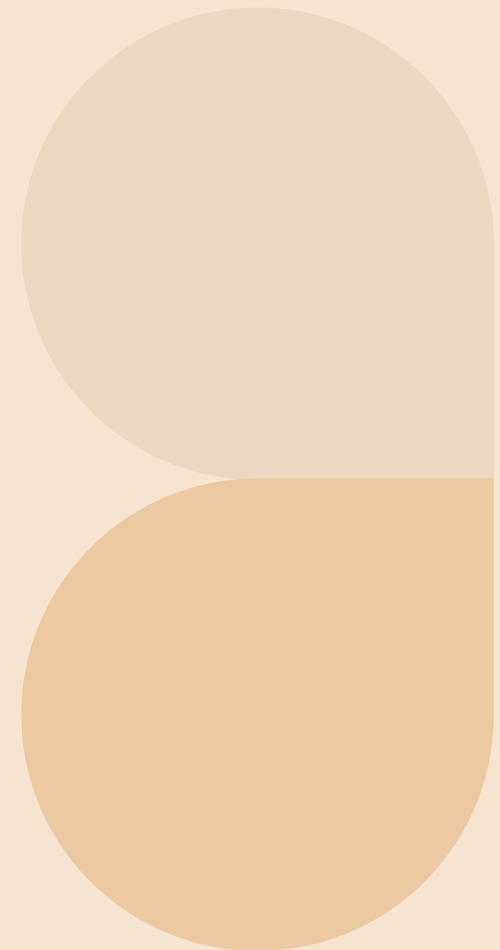
Vedtatt sendt på høring til 01. februar i Fylkesutvalget sak 140/26

Fylket:

- Redusere vestfoldsamfunnets utslipp av klimagasser med minst 70 prosent fra 2009 til 2035
- Gjennom energieffektivisering frigjøre 30 prosent av fylkets og fylkeskommunens strømforbruk til andre CO2-reduserende formål, fra 2020 til 2035.

Egen virksomhet:

- Redusere fylkeskommunens egne direkte klimagassutslipp med minst 90 prosent innen 2035
- Redusere klimagassutslippene fra fylkeskommunens kjøp av varer og tjenester med 25 prosent fra 2025 til 2035.

Fordeling av utslipp fra egen virksomhet

Sektorene

Hovedgrupper	Varekjøp	Energi	Reise og transport	Bygg og infrastruktur	Tjenestekjøp	TOTALSUM
Organisasjon	1 029	48	144	482	288	1 990
Opplæring og tannhelse	5 332	1 036	1 170	1 975	2 670	12 183
Samfunnsutvikling	543	78	235	138	231	1 225
Samferdsel	641	427	307	13 182	9 200	23 758
TOTALSUM	7 545	1 589	1 856	15 777	12 389	39 156

Hele fylkeskommunens utslipp

Andel av utslipp per sektor – f. eks
Samferdsel som står for 61 % av totalen
og opplæring ved VGS som står for 31 %

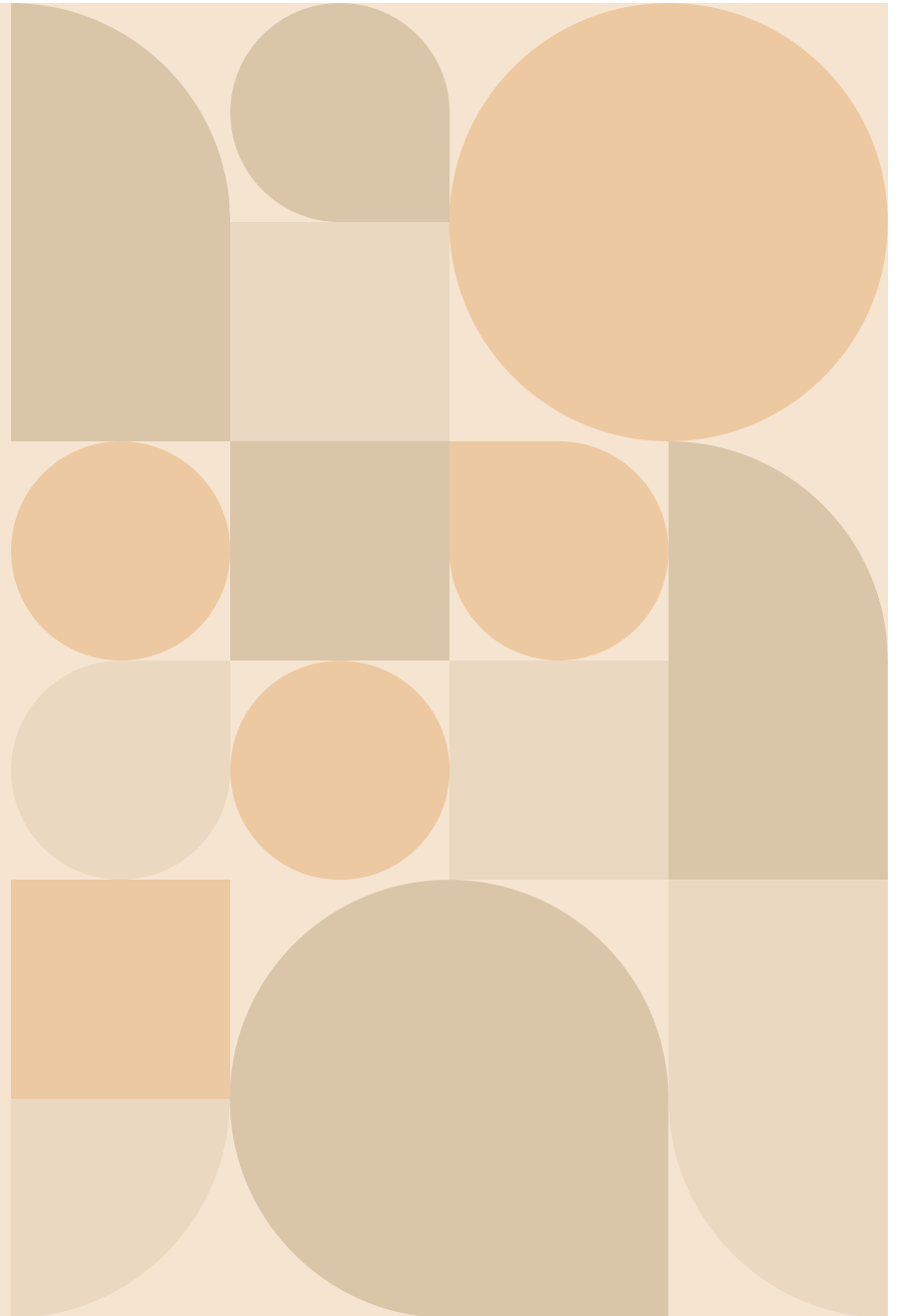
Klimatiltak

- 33 klima- og energitiltak planlagt i 2027
 - 7,8 mill. Kr til lønnsomme tiltak for energieffektivisering
 - Prosjekt økonomisk bærekraft – fokus på tiltak som både sparer utslipp og kroner
- F. eks mindre forbruk/innkjøp, gjenbruk og effektiv bruk av energi og ressurser

Bilder: Solceller på fylkeshuset og kartlegging av solkraftpotensiale på tak i Vestfold

Investering i økonomiplanperioden

”

Fylkeskommunens økonomiske handlingsrom kommer under økende press, og det er nødvendig å prioritere investeringene strengere. Forventninger om vedvarende høy rente, begrenset egenfinansiering, økende gjeld og reduserte disposisjonsfond krever tydeligere prioriteringer. Investeringene må rettes mot kritiske behov og lovpålagte oppgaver for å sikre en bærekraftig økonomi og handlingsrom i årene fremover.

Forventninger om rente fremover

Amerikanske statsrenter har steget mye

Amerikansk statsrente – 10 år

Amerikansk statsrente – 30 år

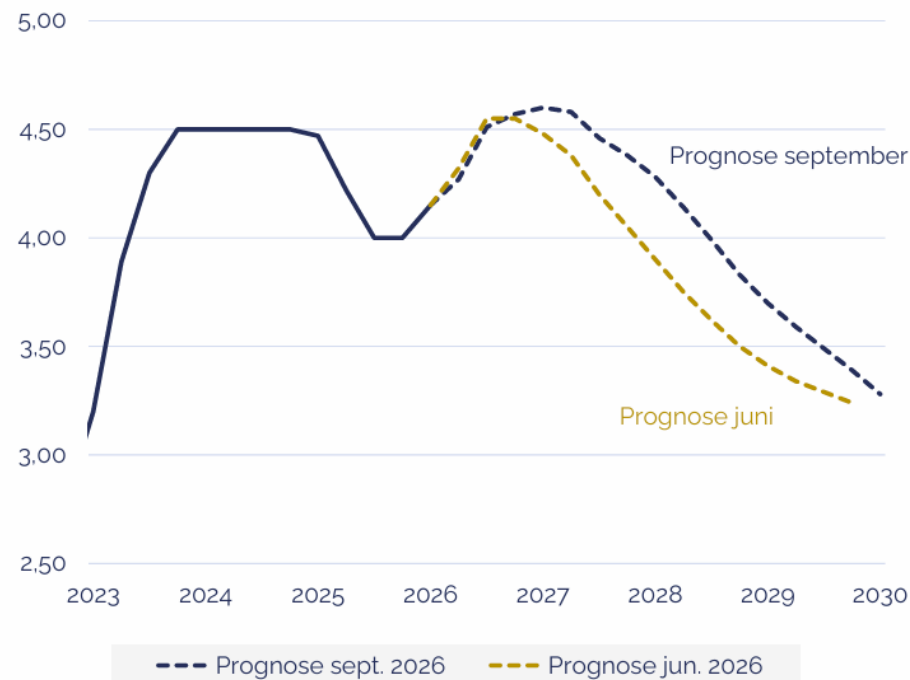

Forventninger om rente fremover

Norges Bank hevet styringsrenten fra 4,25 til 4,50 prosent

Norges Bank sin rentebane (%)

Alt handler om inflasjonsutsiktene

– Prisveksten har ligget over målet i flere år. Ved å sette opp renten bidrar vi til å dempe prisveksten. Trolig vil det være behov for å holde renten oppe en tid fremover, og komiteen er forberedt på å sette renten videre opp dersom det blir nødvendig for å få prisveksten tilbake til målet på 2 prosent innen rimelig tid

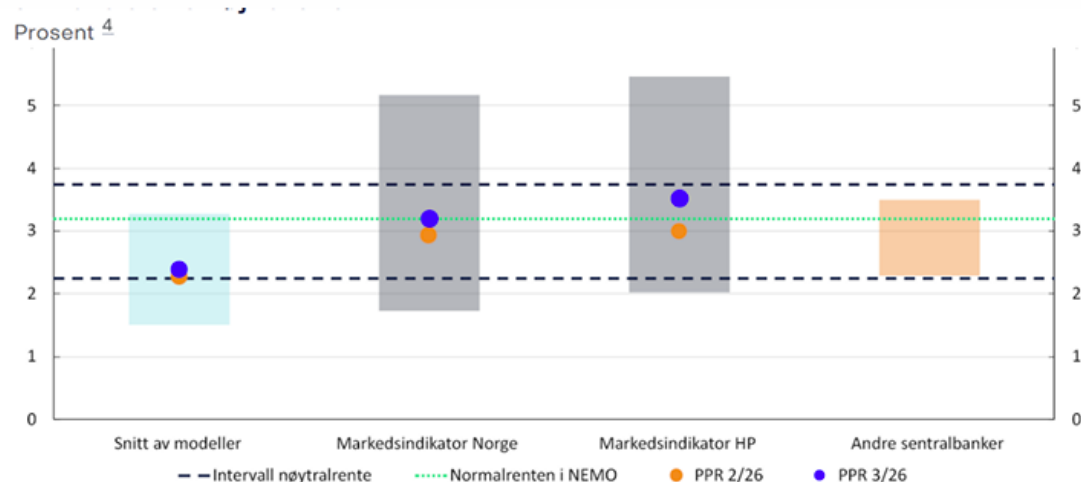
Sentralbanksjef Ida Wolden Bache.

- Toppen på rentebanen er økt fra 4,55 % til 4,60 % og indikerer 40 % sannsynlighet for ytterlige renteheving i 1. kvartal 2027.
- Rentebanen viser 5 kutt fra 4,50 % til 3,25 % i perioden 2028 til 2030
- **Avgjørende for renteheving:** selv om prisveksten var noe lavere i sommer, vurderer ikke NB inflasjonsutsiktene frem i tid som vesentlig endret.

Langsiktig lånerente for kommunale investeringer

Indikatorer for nøytral rente

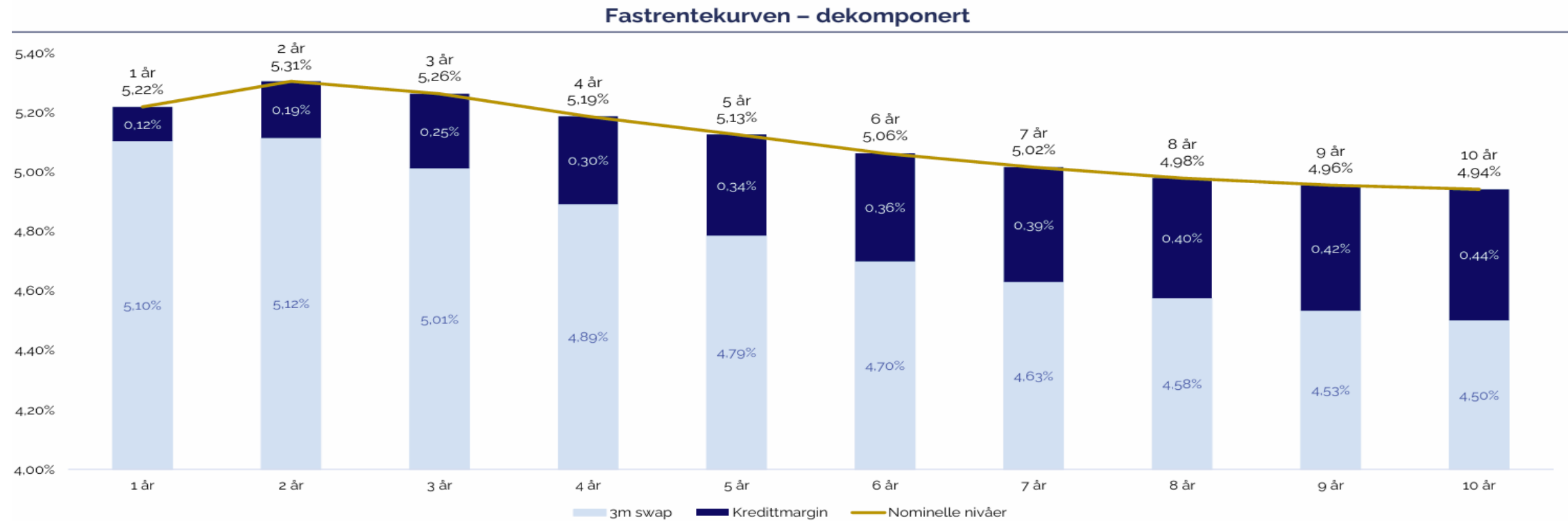
Langsiktig lånerente for kommunal sektor

- Ved utredning av langsiktige investeringer på 20-40 år har kommunen ofte behov for en langsiktig kalkylerente.
- Et utgangspunkt kan være å benytte Norges Bank sitt anslag på nøytral (normal) rente for Norsk økonomi.

Faktor	Prosent
Nøytral styringsrente	3,20
+ Pengemarkedspåslag	0,30
+ Lånemargin	0,50
= Normal lånerente	4,00 %

Fastrentekurven

Kilde: Infront, DNB

Totale investeringer i økonomiplanperioden

<i>i 1000 kr</i>	2027	2028	2029	2030
Investeringer i varige driftsmidler	811 624	1 298 305	1 350 000	1 768 900
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 400	2 400	2 400	2 400
Sum investeringsutgifter	814 024	1 300 705	1 352 400	1 771 300
Kompensasjon for merverdiavgift	-146 905	-231 268	-245 700	-322 010
Tilskudd fra andre	-40 735	-323 244	-508 008	-978 000
Bruk av lån	-423 984	-536 780	-381 292	-268 890
Sum investeringsinntekter	-611 624	-1 091 292	-1 135 000	-1 568 900
Overføring fra drift	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Bruk av bundne investeringsfond	-	-7 013	-15 000	-
Bruk av ubundet investeringsfond	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-202 400	-209 413	-217 400	-202 400
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	-	-	-	-

Totale investeringer per sektor/stabsavdeling

<i>i 1000 kr</i>	2027	2028	2029	2030
Sum Økonomi	450 410	534 300	297 300	124 500
Sum Organisasjon	5 000	10 605	6 000	7 000
Sum Opplæring og tannhelse	8 000	28 000	20 000	42 000
Sum Samferdsel	348 214	725 400	1 026 700	1 595 400
Sum Samfunnsutvikling	-	-	-	-
Sum	811 624	1 298 305	1 350 000	1 768 900
herav Bypakke Tønsberg-regionen	129 300	440 400	700 500	1 262 900
Sum ekskl Bypakke Tønsberg-regionen	682 324	857 905	649 500	506 000

Investerings eiendom

	2027	2028	2029	2030	2027-2030
<i>Økonomi</i>					
Harriet Backer vgs	325 000	455 000	245 000	0	1 025 000
Fornybar energiproduksjon og lagring	9 000	16 000	16 000	0	41 000
Nødvendige endringer i opplæring for økt kapasitet	15 810	14 000	6 000	6 000	41 810
Beredskapsklinikk Lystlunden	0	2 500	0	0	2 500
Haugar kunstmuseum	0	1 500	0	37 500	39 000
Årlig investering skolebygg	22 200	18 000	18 000	18 000	76 200
Årlig investering kulturbygg	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Årlig investering administrasjonsbygg	500	500	500	500	2 000
Ombygging Nordbyen 40	55 000	0	0	35 000	90 000
Rehabilitering eldre, utdaterte skolebygg	0	0	0	25 000	25 000
Tilrettelegge for AHT	8 000	7 000	0	0	15 000
Harriet Backer vgs - prisstigning	12 400	17 300	9 300	0	39 000
Sum Økonomi	450 410	534 300	297 300	124 500	1 406 510

Investering opplæring og tannhelse

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027-2030
<i>Opplæring og tannhelse</i>					
Utstyr endret skoletilbud	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Utstyr tannhelse	3 000	3 000	5 000	5 000	16 000
Samlokalisering tannklinikk Hof og Holmestrand	0	20 000	0	0	20 000
Samlokalisering tannklinikk Sandefjord	0	0	10 000	10 000	20 000
Flytte tannklinikk Haugar	0	0	0	22 000	22 000
Sum Opplæring og tannhelse	8 000	28 000	20 000	42 000	98 000

Investeringer organisasjon

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027-2030
<i>Organisasjon</i>					
Investeringer IT	5 000	10 605	6 000	7 000	28 605
Sum Organisasjon	5 000	10 605	6 000	7 000	28 605

Investering samferdsel

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027-2030
BYPK - Ny fastlandsforbindelse til Færder	85 700	401 700	610 600	1 199 800	2 297 800
BYPK - Programområdetiltak på kommunal og fylkeskommunal vei	29 500	24 000	50 300	61 100	164 900
BYPK - Fv. 300 Semslinna	2 000	5 900	23 600	0	31 500
BYPK - Tiltak Teie-området	1 000	3 000	10 000	2 000	16 000
BYPK - Fv. 303 Hogsnesbakken	1 100	0	0	0	1 100
BYPK - Fv. 3076 Gang- og sykkelvei Brøtsø-Hvasser	300	0	0	0	300
BYPK - Tilskudd til klima- og miljøvennlige byutvikling	9 700	5 800	6 000	0	21 500
Fv35 Ås - Linnestad	26 600	4 700	2 100	0	33 400

Investering samferdsel

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027-2030
Fv. 3240 Holmestrand sentrum	13 100	12 000	2 000	200	27 300
Fv. 275 Dølebakken - Lingelemveien	2 000	8 000	20 000	0	30 000
Frodeåstunnelen	3 000	6 000	2 000	4 000	15 000
Fv. 303 Santra-Hem, GS vei	2 000	10 000	42 000	16 800	70 800
Oppgradering veier	20 000	20 000	20 000	50 000	110 000
Fv. 310 Falkenstensveien, byggefase	8 900	44 100	28 200	0	81 200
Fv 301 Grevle - Skårabkn og Berg - Søndersrød	2 400	1 400	0	0	3 800
Fv. 3054 Krokemoveien bygging	12 000	26 000	10 000	0	48 000

Investering samferdsel

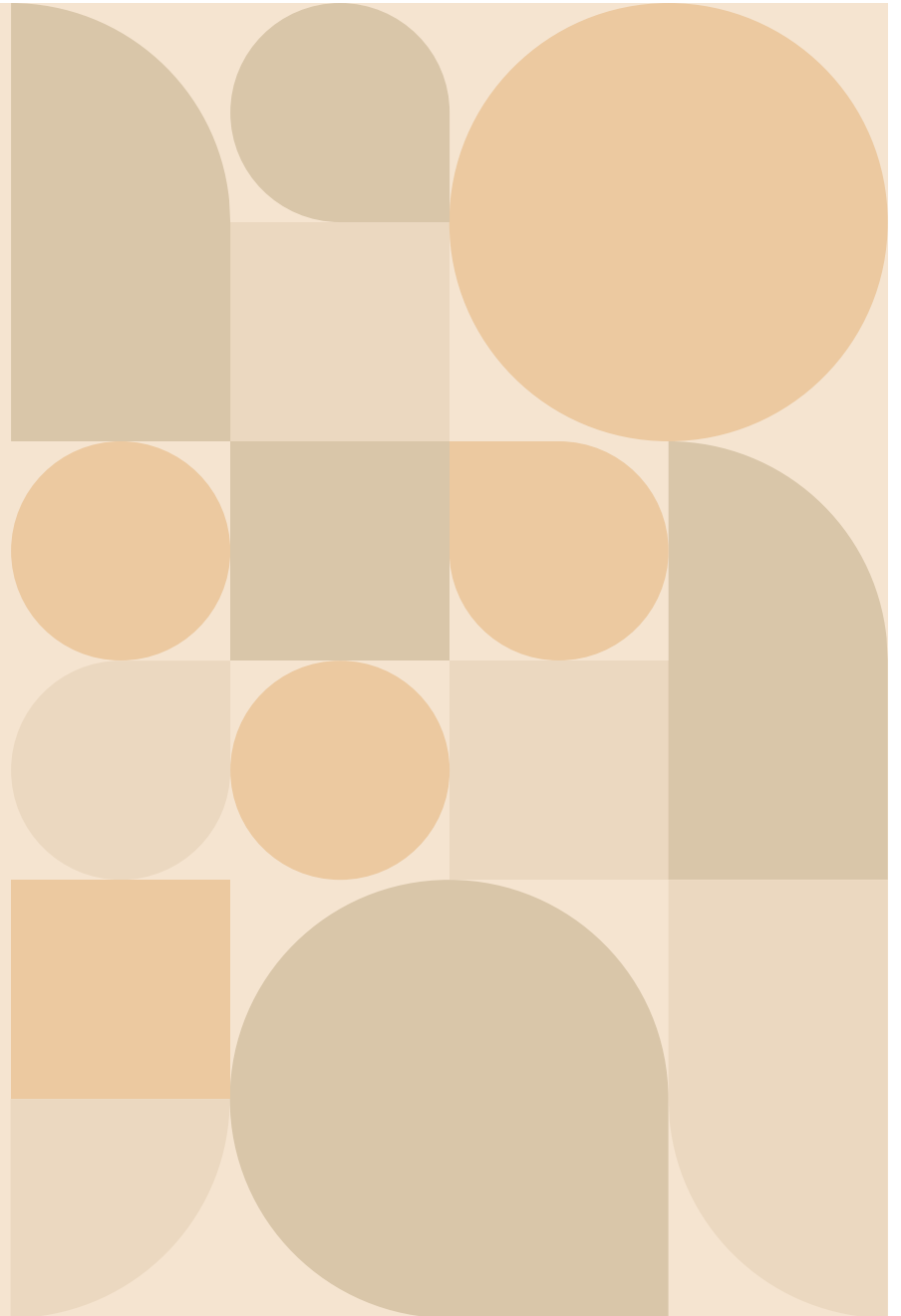
	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027-2030
Investering Led-lys og styring fylkesvei	5 814	0	0	0	5 814
Fv. 3028 Haneholmveien G/S-vei	13 000	6 000	8 000	20 000	47 000
Bruer - fylkesvei	26 000	21 000	28 000	72 000	147 000
Årlig investering fylkesvei	55 100	38 800	39 400	73 500	206 800
Nytt fagsystem skoleskyss	3 000	0	0	0	3 000
Overtakelse av bussdepot	6 000	6 000	4 000	4 000	20 000
Utstyr samferdsel	2 000	2 000	4 000	4 000	12 000
Investering kollektiv	4 000	5 000	6 000	6 000	21 000

Investering samferdsel

	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan Sum 2027-2030
Oppgradering tunneler	1 000	15 000	24 000	5 000	45 000
Øvrige oppgraderinger	0	3 000	17 000	26 000	46 000
Trafikksikkerhetstiltak	0	5 000	5 000	25 000	35 000
Kollektivtiltak vei	0	0	8 000	8 000	16 000
Reguleringsplaner og mindre investeringer	1 000	1 000	10 000	10 000	22 000
Fv. 309 Ekeneskryset	2 000	10 000	38 500	0	50 500
Ras- og skredsikring	10 000	40 000	8 000	8 000	66 000
Sum Samferdsel	348 214	725 400	1 026 700	1 595 400	3 695 714

Vestfold fylkeskommunes 10 års budsjett

Innføring av 10 årsbudsjetter i Vestfold fylkeskommune

- Tiårig budsjett- og planleggingsperspektiv for driften i Vestfold fylkeskommune er et viktig tiltak for å styrke den langsiktige økonomistyringen.
- En slik plan kan bidra til å avdekke økonomiske utfordringer tidligere. Et tiårig perspektiv kan bidra til å gi et bedre grunnlag for å vurdere hva fylkeskommunen faktisk har råd til på lengre sikt.
- Hensikten er å gi et bedre kunnskapsgrunnlag før beslutninger tas, og å synliggjøre hvilke valg som kan begrense eller styrke det framtidige økonomiske handlingsrommet.

Hovedforutsetninger i 10 årsplanene

Budsjettene er 2027
kroner

Prognosemodell fra
KS på inntekter

Prognosemodell fra
KS
demografikostnader

Forventet effekt av
økonomisk bærekraft
frem til og med 2030
er med

Rente i henhold
dagens
lånepordefølje(4,74%)

Minimumsavdrag på
lån

Driftsbudsjett 2027–2036

<i>Driftsregnskap i mill. kr</i>	2 027	2 028	2 029	2 030	2 031	2 032	2 033	2 034	2 035	2 036
Brutto driftsinntekter inkl demografiendring	-4 884	-4 884	-4 856	-4 799	-4 775	-4 764	-4 784	-4 769	-4 741	-4 684
<i>herav demografi nedtrekk</i>	-	-	28	85	109	120	100	115	143	200

Frie driftsinntekter	-4 117	-4 117	-4 089	-4 032	-4 008	-3 997	-4 017	-4 002	-3 974	-3 917
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 737	3 653	3 613	3 571	3 571	3 571	3 571	3 571	3 571	3 571
Netto finans	253	273	292	301	305	308	309	308	307	307
Netto driftsresultat	-127	-190	-183	-159	-132	-117	-137	-122	-96	-39
Netto driftsresultat i % av brutto inntekter	2,6 %	3,9 %	3,8 %	3,3 %	2,8 %	2,5 %	2,9 %	2,6 %	2,0 %	0,8 %

<i>Utvikling i totalt disposisjonsfond i mill. kr</i>	2 027	2 028	2 029	2 030	2 031	2 032	2 033	2 034	2 035	2 036
Totalt disp fond 1.1	1049	976	967	950	909	901	878	875	857	813
Avsetning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk	-73	-10	-17	-41	-8	-23	-3	-18	-44	-101
Totalt disp fond 31.12	976	967	950	909	901	878	875	857	813	712
Totalt disp.fond i % av brutto inntekter	20,0 %	19,8 %	19,6 %	18,9 %	18,9 %	18,4 %	18,3 %	18,0 %	17,1 %	15,2 %

<i>Gjeldsutvikling i mill. kr</i>	2 027	2 028	2 029	2 030	2 031	2 032	2 033	2 034	2 035	2 036
Lån 1.1	3 666	3 953	4 348	4 580	4 696	4 816	4 872	4 911	4 929	4 950
Årets lånebehov	424	537	381	269	272	207	188	164	165	215
Min.avdrag	-137	-142	-149	-153	-152	-151	-149	-147	-144	-142
Lån per 31.12	3 953	4 348	4 580	4 696	4 816	4 872	4 911	4 929	4 950	5 023
Netto lånegjeld i % av brutto inntekter	80,6 %	88,7 %	94,0 %	97,5 %	100,5 %	101,9 %	102,3 %	103,0 %	104,0 %	106,9 %

Investeringsbudsjett 2027–2036

Beløp i mill. kr • Negative beløp viser finansiering/fratrekk

Post	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Totale investeringer inkl. Bypakka	814,0	1 300,7	1 352,4	1 771,3	2 122,7	1 573,0	998,5	434,1	488,0	630,2
Trekk fra Bypakka (brutto)	-129,3	-440,4	-700,5	-1 262,9	-1 683,8	-1 207,6	-656,1	-120,7	-173,6	-224,8
Investeringer ekskl. Bypakka	684,7	860,3	651,9	508,4	438,9	365,4	342,4	311,0	314,4	405,4
Legge til egenandel Bypakka (netto)	65,0	65,0	65,0	55,5	55,0	50,0	50,1	50,0	50,0	25,1
Sum inkl. egenandel Bypakka	749,8	925,3	716,9	563,9	493,9	415,4	392,5	361,0	364,4	430,5
Kompensasjon merverdiavgift	-158,2	-198,1	-150,7	-118,1	-102,2	-85,5	-80,3	-73,2	-74,0	-94,6
Overføring fra drift	-200,0	-200,0	-200,0	-200,0	-140,0	-140,0	-140,0	-140,0	-140,0	-140,0
Sum egenfinansiering	-358,2	-398,1	-350,7	-318,1	-242,2	-225,5	-220,3	-213,2	-213,9	-234,6
Egenfinansiering av bruttoinvesteringer	-48 %	-43 %	-49 %	-56 %	-49 %	-54 %	-56 %	-59 %	-59 %	-55 %
Bruk av lån	-424,0	-536,8	-381,3	-268,9	-272,1	-207,0	-188,2	-164,4	-165,2	-214,7

Vestfold

FYLKESKOMMUNE

Spørsmål til budsjett legges inn via Framsikt (politikermodul – www.framsikt.net)

vestfoldfylke.no

Økonomisk bærekraft

Direktør for
økonomi, Stein
Erik Breivikås

Gjennomgangen skal ikke kun handle om effektivisering, men også en strategisk retning. Den skal legge grunnlaget for en fremtidsrettet, tydelig og resultatorientert fylkeskommune innenfor de fremtidige økonomiske rammene.

Rapporter fra Agenda Kaupang

Korrigerings av utgifter for Vestfold fylkeskommune i analysene

- Behovskorrigerings av utgiftene gjøres med bakgrunn i Kommunal- og distriktsdepartementets beregnede utgiftsbehov per innbygger.
- Korrigerte netto driftsutgifter er dermed netto driftsutgifter dividert med utgiftsbehovet fra delkostnadsnøkkelen for aktuell tjeneste.
- Delkostnadsnøkkelen for 2025 er brukt for 2024-tallene og 2026 er brukt for 2025-tallene i analysen.

Utgiftsbehov for tjenestene

Fylkesnavn	Ferge	Fylkesvei	Kollektiv	Tannhelse	Videregående opplæring
Agder	12,26 %	125,10 %	78,88 %	103,79 %	109,85 %
Akershus	100,00 %	50,19 %	63,89 %	96,69 %	98,82 %
Buskerud	4,69 %	83,88 %	81,63 %	98,72 %	100,81 %
Finnmark	359,63 %	229,70 %	231,30 %	146,33 %	124,54 %
Innlandet	5,40 %	160,86 %	93,02 %	104,33 %	100,53 %
Møre og Romsdal	363,94 %	154,24 %	108,43 %	108,83 %	111,58 %
Nordland	531,92 %	186,92 %	135,85 %	116,41 %	109,56 %
Oslo	100,00 %	20,46 %	150,87 %	79,86 %	71,28 %
Rogaland	78,99 %	77,18 %	96,26 %	100,66 %	109,16 %
Telemark	27,10 %	109,71 %	77,57 %	102,22 %	103,83 %
Troms	325,38 %	197,38 %	136,10 %	108,22 %	105,16 %
Trøndelag	103,95 %	129,50 %	108,18 %	104,05 %	101,62 %
Vestfold	100,00 %	76,16 %	60,38 %	96,04 %	99,85 %
Vestland	220,57 %	127,55 %	108,96 %	104,76 %	105,06 %
Østfold	6,53 %	66,42 %	48,39 %	95,19 %	101,62 %

Finans – KØB – kommunal økonomisk bærekraft

Netto driftsresultat	Netto lånegjeld	Disposisjonsfond
2,0 %	70,2 %	22,0 %

Godt driftsresultat, lav netto lånegjeld og mye fondsreserver er viktige tegn på sunne kommunale finanser. En sunn og bærekraftig økonomi for kommunesektoren tilsier i følge Teknisk beregningsutvalg overskudd på over 4 %, netto lånegjeld på under 50%, og reserver på over 10%.

Netto driftsresultat viser hva fylkeskommunen sitter igjen med etter at løpende utgifter og finansposter er betalt. Netto driftsresultat kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk (disposisjonsfondet). Det er en indikator på fylkets økonomiske handlefrihet.

Netto lånegjeld viser gjeldsgraden til fylket. Høy lånegjeld bidrar til å begrense handlefrihet. Fylkeskommuner med høy lånegjeld er mer eksponert for endring i renter og har høy avdragsbelastning (%) i driftsregnskapet.

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- og investeringsutgifter. Disposisjonsfond er å anse som en økonomisk buffer for å kunne takle svingninger både på inntekts- og utgiftssiden, og kan også benyttes som egenfinansiering av investeringer. Disposisjonsfondet er viktig både med tanke på økonomisk bærekraft og handlingsrom.

Finansielle nøkkeltall

År	Avdrag (netto) i driftsregnskapet	Disposisjonsfond	Netto driftsresultat	Netto finansutgifter	Netto lånegjeld	Utbytte og eieruttak
2024						
Agder	3,1 %	13,1 %	1,9 %	3,4 %	57,1 %	0,0 %
Akershus	1,6 %	16,4 %	2,1 %	-0,4 %	34,8 %	2,0 %
Buskerud	3,4 %	12,5 %	3,0 %	4,0 %	65,4 %	0,0 %
Rogaland	4,2 %	14,9 %	2,9 %	4,4 %	61,3 %	0,0 %
Telemark	2,9 %	15,8 %	-2,4 %	4,9 %	80,3 %	0,0 %
Vestfold	2,8 %	23,1 %	2,0 %	4,3 %	71,8 %	0,1 %
Vestland	4,7 %	9,3 %	2,6 %	6,3 %	92,5 %	0,1 %
Østfold	2,4 %	13,6 %	4,1 %	-0,2 %	54,1 %	2,9 %
2025						
Agder	2,8 %	12,4 %	4,0 %	3,4 %	50,5 %	0,1 %
Akershus	1,4 %	17,6 %	6,1 %	-0,8 %	34,6 %	2,2 %
Buskerud	2,8 %	15,7 %	5,2 %	3,3 %	57,3 %	0,0 %
Rogaland	3,9 %	12,5 %	5,0 %	4,5 %	57,6 %	0,0 %
Telemark	2,6 %	12,4 %	1,8 %	4,2 %	71,2 %	0,3 %
Vestfold	2,8 %	22,0 %	2,0 %	4,2 %	70,2 %	0,1 %
Vestland	4,6 %	9,4 %	5,0 %	6,6 %	90,7 %	0,1 %
Østfold	2,3 %	12,3 %	0,1 %	2,3 %	55,8 %	0,9 %

Vestfold har et disposisjonsfond på 22 prosent i 2025, som gir fylkeskommunen en økonomisk buffer. Netto driftsresultat på 2,0 prosent ligger under det anbefalte nivået på 4 prosent. Disposisjonsfondet er høyest blant fylkene i sammenligningen, mens netto driftsresultat er lavere enn i de fleste sammenligningsfylkene. Netto lånegjeld på 70,2 prosent er samtidig høyere enn i de fleste fylkene, men lavere enn i Telemark og Vestland.

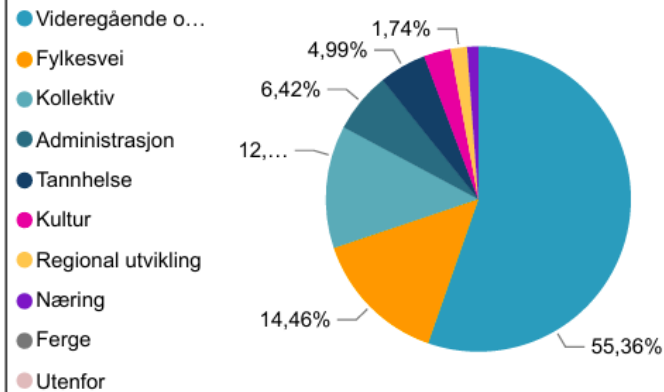

Kostnadsnivå for Vestfold fylkeskommune

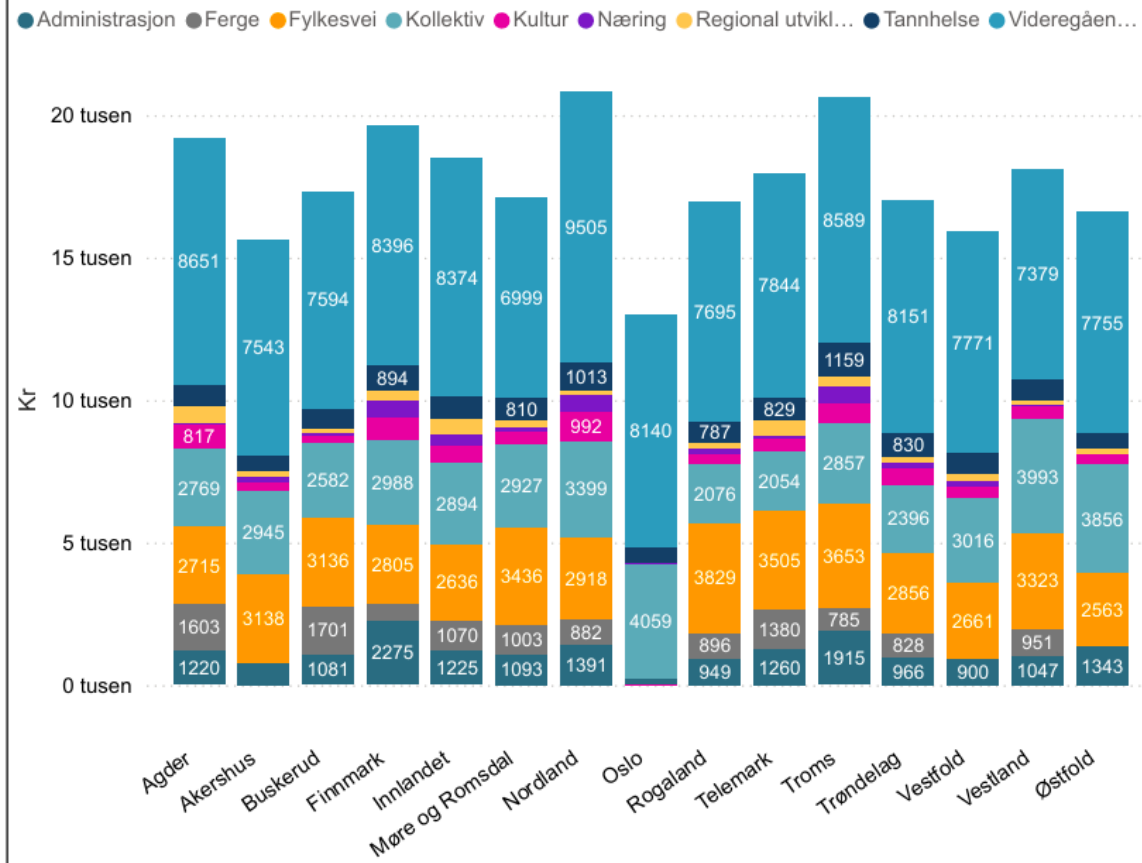
Behovskorrigerte netto driftsutgifter i Vestfold

Fylkesnavn	2024	2025
Vestfold		
Administrasjon	742	900
Ferge	0	0
Fylkesvei	2477	2661
Kollektiv	3002	3016
Kultur	398	401
Næring	179	164
Regional utvikling	229	245
Tannhelse	666	729
Videregående opplæring	7031	7771

Fordeling av netto driftsutgifter

Behovskorrigerte netto driftsutgifter

Innsparingspotensialer sammenlignet med andre fylkeskommuner

Innsparingspotensial mill. kroner							
Tjeneste navn	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestland	Østfold
⊕ Administrasjon	-83	37	-47	-13	-93	-38	-115
⊕ Fylkesvei	-11	-94	-94	-231	-167	-131	19
⊕ Kollektiv	39	11	68	147	151	-153	-132
⊕ Kultur	-108	25	40	4	-13	-22	19
⊕ Næring	18	0	21	2	13	38	31
⊕ Regional utvikling	-95	16	15	16	-72	20	12
⊕ Tannhelse	7	38	5	-14	-25	-1	53
⊕ Videregående opplæring	-228	59	46	20	-19	101	4
Totalsum	-461	92	54	-69	-225	-186	-109

Administrasjonen

Netto driftsutgifter
233,4 mill.

Netto driftsutgifter
per innbygger
900

Beregnet
utgiftsbehov
100,0 %

Innsparingspotensial i 2025

Tjeneste navn	Agder	Akers hus	Busk erud	Roga land	Tele mark	Vestland	Østfold
Administrasjon							
400 Politisk styring	0	11	-5	5	-29	7	4
410 Kontroll og revisjon	2	1	0	2	-3	1	-1
420 Administrasjon	-61	13	-59	1	-31	-24	-119
421 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	-8	7	3	-6	-8	-24	7
430 Administrasjonslokaler	-13	-16	6	-17	-17	-15	-2
460 Tjenester utenfor ordinært fylkeskommunalt ansvarsområde	3	4	4	2	4	4	4
465 Interfylkeskommunale samarbeid	0	11	4	0	1	15	-3
480 Diverse fellesutgifter	-6	6	1	1	-12	-3	-5
Totalt	-83	37	-47	-13	-93	-38	-115

Netto driftsutgifter til administrasjon per funksjon

År	Agder	Akers hus	Busk erud	Roga land	Tele mark	Vest fold	Vestland	Østfold
2024	1259	800	1279	857	1187	742	1073	1396
400 Politisk styring	126	76	147	94	232	130	91	105
410 Kontroll og revisjon	14	15	17	16	31	18	12	26
420 Administrasjon	860	530	1052	507	623	469	720	1141
421 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	73	21	39	62	74	27	133	19
430 Administrasjonslokaler	156	175	26	134	132	54	80	75
460 Tjenester utenfor ordinært fylkeskommunalt ansvarsområde	4	0	0	11	0	19	-1	0
465 Interfylkeskommunale samarbeid	0	-22	-24	0	1	0	0	-8
480 Diverse fellesutgifter	27	5	22	33	94	24	39	37
2025	1220	756	1081	949	1260	900	1047	1343
400 Politisk styring	123	81	143	104	236	125	96	109
410 Kontroll og revisjon	14	14	21	14	32	20	15	26
420 Administrasjon	832	546	825	593	716	596	687	1054
421 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	76	19	34	72	76	47	139	19
430 Administrasjonslokaler	115	127	42	130	128	65	123	72
460 Tjenester utenfor ordinært fylkeskommunalt ansvarsområde	3	0	1	9	0	16	1	0
465 Interfylkeskommunale samarbeid	0	-41	-14	0	-5	0	-58	11
480 Diverse fellesutgifter	57	10	30	28	77	32	44	52

Opplæring

- Ligger høyere enn 5 av de andre sammenlignbare fylkeskommunene
- Relativt høyere utgifter innenfor studiespesialisering og fagopplæring
- Oppfølgingstjenesten har høyest utgifter av alle

Netto driftsutgifter
2012,2 mill.

Netto driftsutgifter per innbygger
7771

Beregnet utgiftsbehov
99,85 %

Innsparingspotensial i 2025

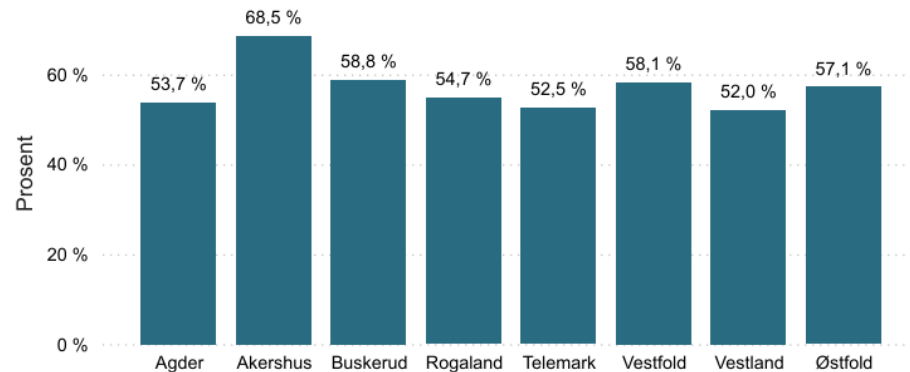
Tjeneste navn	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestland	Østfold
Videregående opplæring							
511 Skolelokaler i videregående opplæring	-74	-62	-65	-35	-18	-36	-38
515 Fellesutgifter og støttefunksjoner for videregående	-3	40	17	77	-32	52	22
520 Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør	-41	-91	-22	-41	16	-54	6
521 Studiespesialisering	38	-40	58	52	67	43	67
522 Bygg- og anleggsteknikk	-29	2	-9	0	-17	-5	-8
523 Elektro og datateknologi	-4	-7	-21	-16	0	-13	-11
525 Restaurant- og matfag	-1	4	-5	6	5	5	2
526 Helse- og oppvekstfag	-8	36	24	24	2	23	9
527 Idrettsfag	-16	2	10	-1	-22	21	-10
528 Teknologi- og industrifag	-16	35	19	-34	-43	-32	4
529 Musikk, dans og drama	15	11	1	1	5	23	10
530 Medier og kommunikasjon	-8	-17	-12	-6	-9	-3	-5
531 Naturbruk	-5	-8	1	-11	-16	-21	-9
533 Kunst, design og arkitektur (f.o.m. høst 2016)	2	2	4	-4	6	3	-2
534 Håndverk, design og produktutvikling (f.o.m. høst 2020)	-5	-5	-4	-3	0	-1	-2
535 Informasjonsteknologi og medieproduksjon (f.o.m. høst 2020)	5	2	3	6	6	9	-4
536 Salg, service og reiseliv (f.o.m. høst 2020)	12	12	1	18	15	20	10
537 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (f.o.m. høst 2020)	-4	4	-2	4	3	8	4
553 Skolelokaler i høyere yrkesfaglig utdanning	-4	1	2	-8	-6	0	-13
554 Fagskole	-7	-10	-22	1	21	7	-7
559 Landslinjer	-1	-3	-1	-6	1	-8	0
562 Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring	-29	-17	-12	-8	-13	-11	-31
563 Oppfølgingstjenesten	19	12	19	18	11	13	9
564 Pedagogisk psykologisk tjeneste	4	2	3	6	-1	2	-3
570 Fagopplæring	-46	124	60	2	19	21	51
581 Voksenopplæring etter opplæringsloven	-19	19	-2	3	-20	19	-24
590 Andre formål	-4	8	1	-24	0	18	-23
Totalt	-228	59	46	20	-19	101	4

Opplæring

Andel elever i studiesforberedende utdanningsprogram

Ar ● 2025

Figuren ovenfor viser andelen elever i studieforberedende utdanningsprogram for de fylkeskommunale skolene. Figuren under viser det faktiske elevtallet for skoleåret 2025-26 for fylkeskommunale skoler og fordelt mellom yrkesfag og studieforberedende.

Antall elever 2025-2026

Fylkesnavn	Antall elever totalt	Antall elever studieforbr.	Antall elever yrkesfag
Agder	11 097	5 964	5 133
Akershus	24 700	16 917	7 783
Buskerud	8 207	4 823	3 384
Rogaland	17 376	9 512	7 864
Telemark	5 516	2 895	2 621
Vestfold	8 472	4 926	3 546
Vestland	19 322	10 041	9 281
Østfold	10 035	5 732	4 303

Enhetspriser

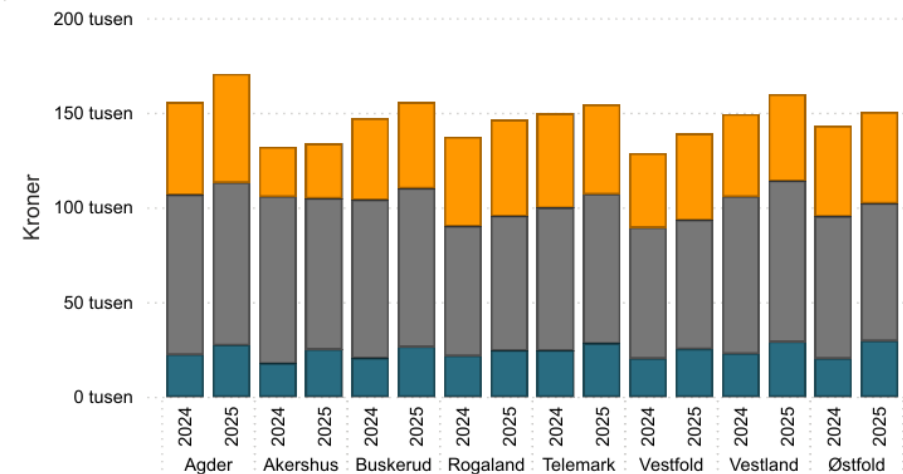
År	2025		
Fylkesnavn	Studieforberedende	Yrkesfag	
Agder	95 304	118 905	
Akershus	82 409	114 621	
Buskerud	84 663	120 122	
Rogaland	90 950	108 034	
Telemark	97 857	118 276	
Vestfold	90 390	109 634	
Vestland	95 206	113 868	
Østfold	83 407	113 869	

Enhetsprisene viser regnskapet for de ulike KOSTRA-funksjonene knyttet til studieforberedende og yrkesfaglige utdanningsprogram delt på reelt antall elever ved de fylkeskommunale skolene.

Figuren nedenfor viser noen av fellesutgiftene knyttet til delt på antall elever. Vi ser at Akershus, Rogaland og Vestfold har lavere fellesutgifter samlet enn det Østfold har.

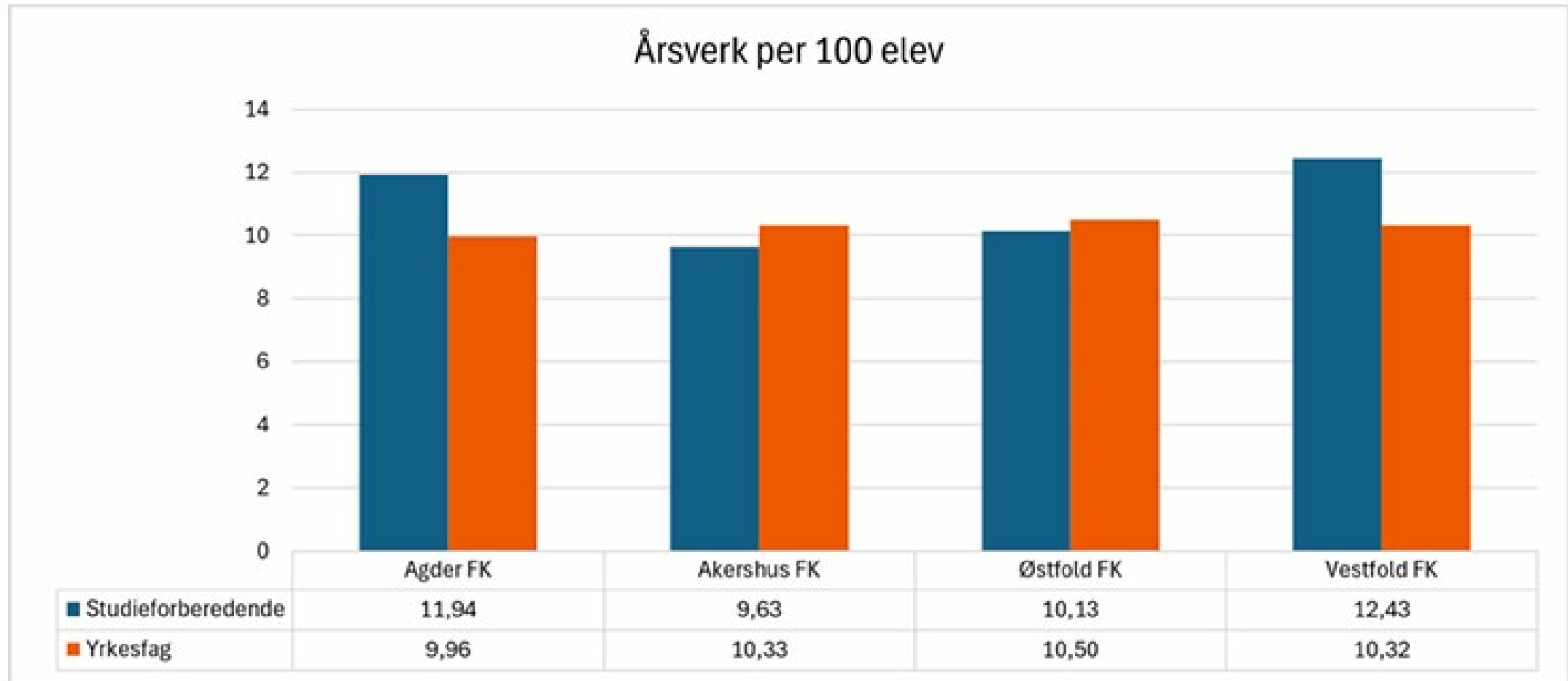
Andre utgifter fordelt på elev

● IOT/PPT ● Utgifter til fellesutgifter per elev ● Utgifter til annet per elev

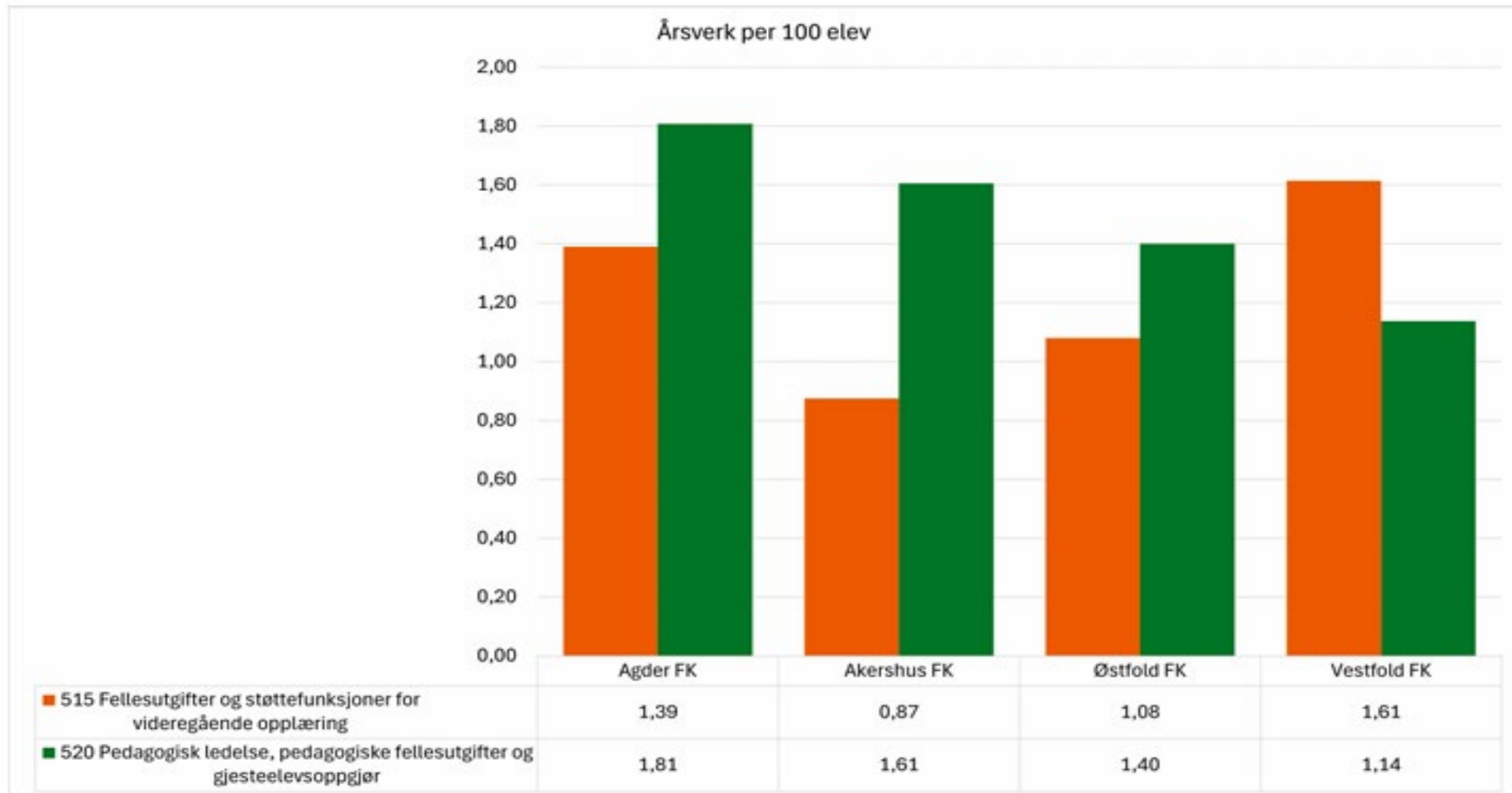

Årsverk

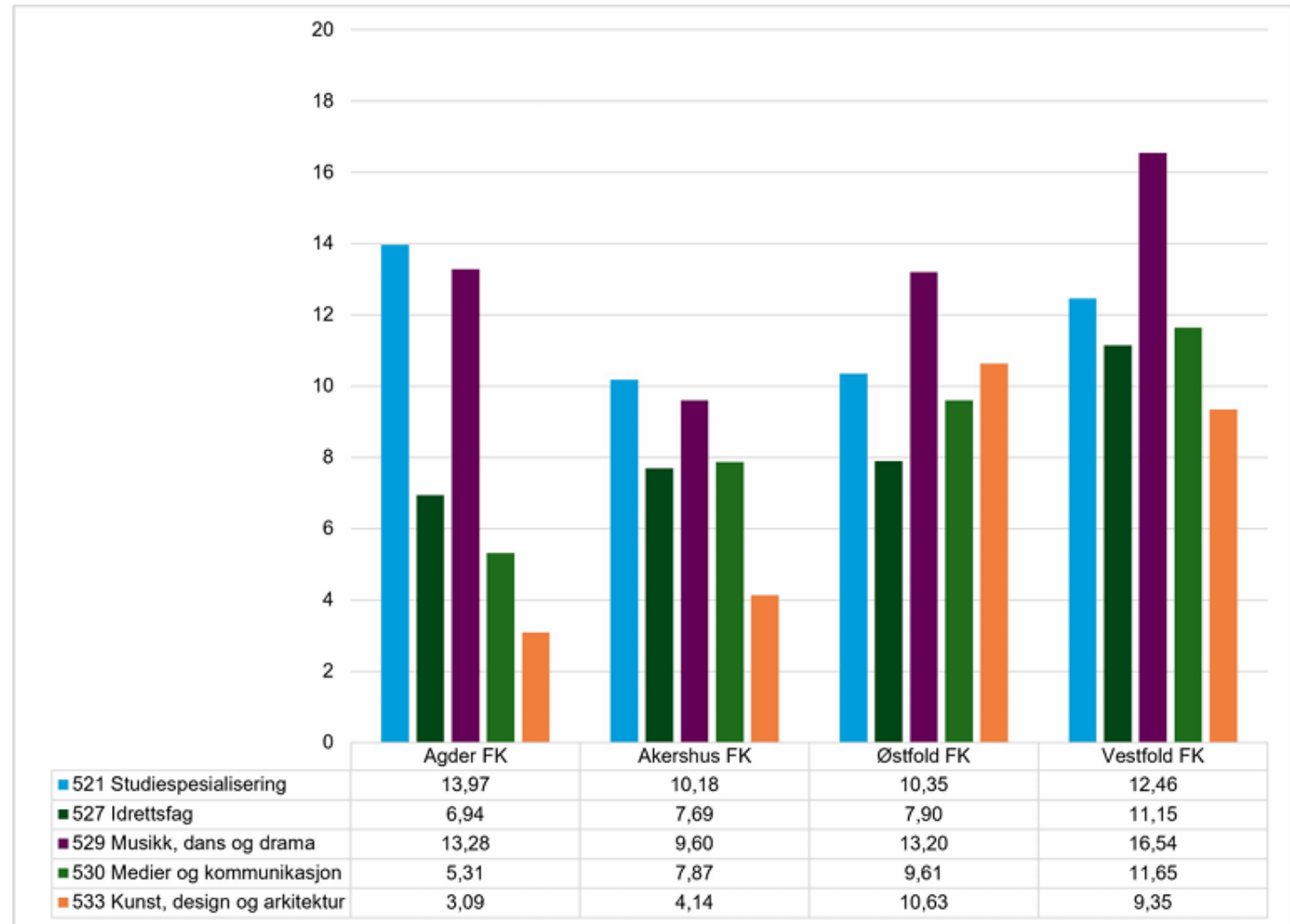
Årsverk – fordelt mellom pedagogisk og støttetjenester

Opplæring studieforberevende – sammenligning studieprogram

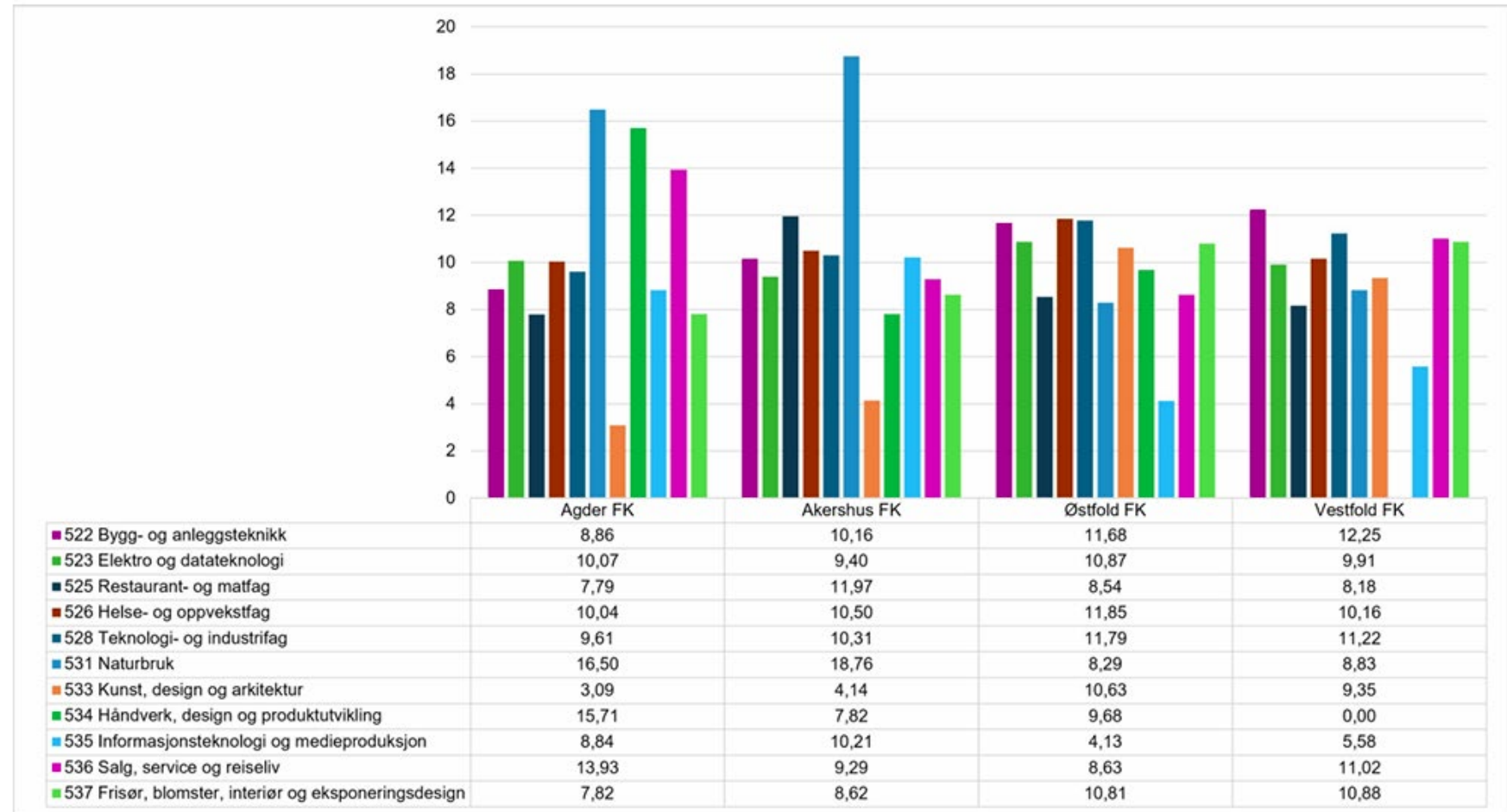
Høyere ressursbruk i form av
årsverk per 100 elev for de ulike
studieprogrammene

Opplæring – sammenligning 10 ulike studieprogram

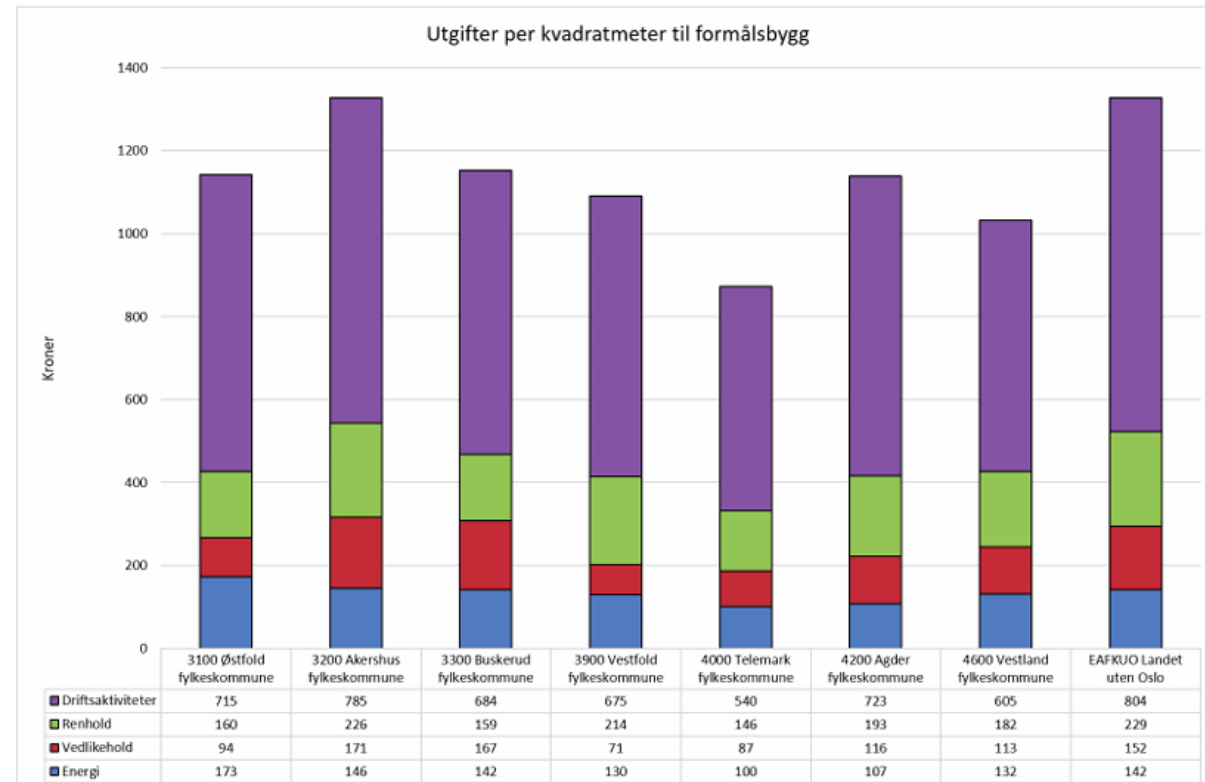
Vestfold
fylkeskommune
skiller seg ikke
vesentlig ut

Opplæring - formålsbygg

	ELEV TALL	ANTALL SKOLER	ELEVER PER SKOLE	AREAL PER ELEV	AREAL PER SKOLE
ØSTFOLD	10 035	11	912	28	25 675
AKERSHUS	24 700	35	706	20	14 467
OSLO	19 770	31	638	20	12 773
INNLANDET	11 829	23	514	30	15 390
BUSKERUD	8 207	12	684	28	19 333
VESTFOLD	8 472	11	770	24	18 213
TELEMARK	5 516	11	501	36	18 047
AGDER	11 097	19	584	30	17 397
ROGALAND	17 376	27	644	24	15 749
VESTLAND	19 323	42	460	29	13 270
MØRE OG ROMSDAL	9 070	21	432	26	11 219
TRØNDELAG	15 191	33	460	31	14 304
NORDLAND	7 423	18	412	38	15 770
TROMS	5 327	13	410	30	12 138
FINNMARK	2 306	8	288	60	17 200
LANDET	175 642	315	558	27	15 141

Tannhelse

- Vestfold fylkeskommune ligger høyere enn fire av de syv sammenlignbare kommunene
- Høy på pasientbehandling og lav på fellesfunksjoner

Netto driftsutgifter	Netto driftsutgifter per innbygger	Beregnet utgiftsbehov
181,6 mill.	729	96,04 %

Netto driftsutgifter til tannhelse per funksjon								
År	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestfold	Vestland	Østfold
☐ 2024	650	526	643	750	802	666	715	469
660 Tannhelsetjeneste - Fellesfunksjoner	184	159	179	198	208	128	164	143
665 Tannhelsetjeneste - Pasientbehandling	466	367	464	551	593	538	551	326
☐ 2025	702	575	709	787	829	729	733	515
660 Tannhelsetjeneste - Fellesfunksjoner	203	145	178	205	201	137	169	150
665 Tannhelsetjeneste - Pasientbehandling	499	430	530	582	628	592	564	365

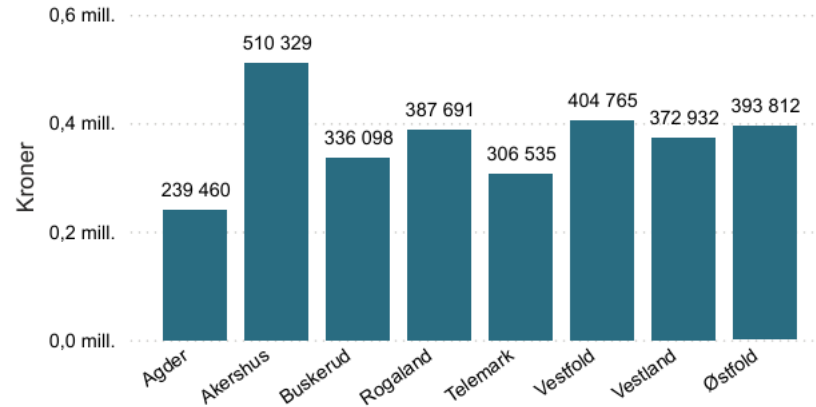
Innsparingspotensial i 2025							
Tjeneste navn	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestland	Østfold
☐ Tannhelse							
660 Tannhelsetjeneste - Fellesfunksjoner	-16	-2	-10	-17	-16	-8	-3
665 Tannhelsetjeneste - Pasientbehandling	23	40	15	2	-9	7	56
Totalt	7	38	5	-14	-25	-1	53

Samferdsel

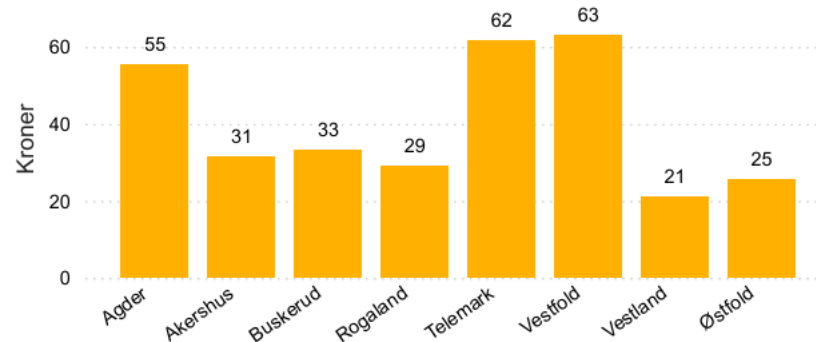
- Det nest høyeste nivået brutto driftskostnader per kilometer fylkesvei
- 34 prosent av fylkesveinettet har dårlig dekke
- Bruker en relativt stor del av utgiftene til fylkesvei på vedlikehold
- Høy trafikkbelastning

Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger per km fylkesvei

Utgifter til vedlikehold av totale utgifter til fylkesvei (%)

● Utg vedlikehold av fv av totale utgifter til fv (%)

Kollektiv

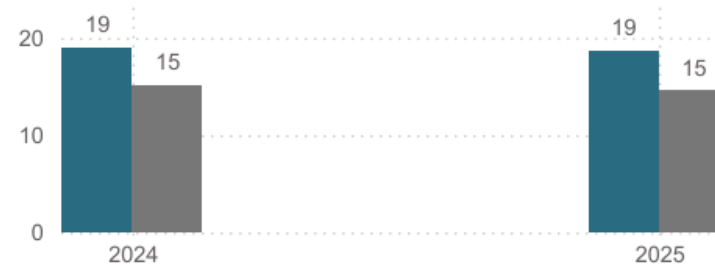
Passasjerer per transportmiddel og år

Transportmiddel ● buss ● båt

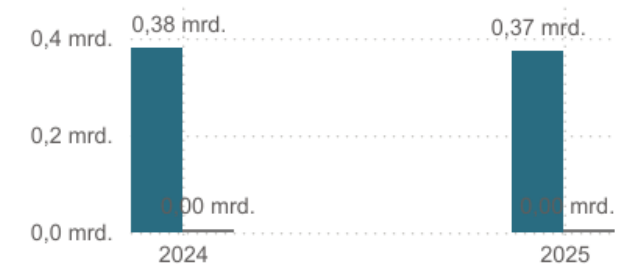
Kapasitetsutnyttelse (prosent)

Transportmiddel ● buss ● båt

Setekilometer per transportmiddel

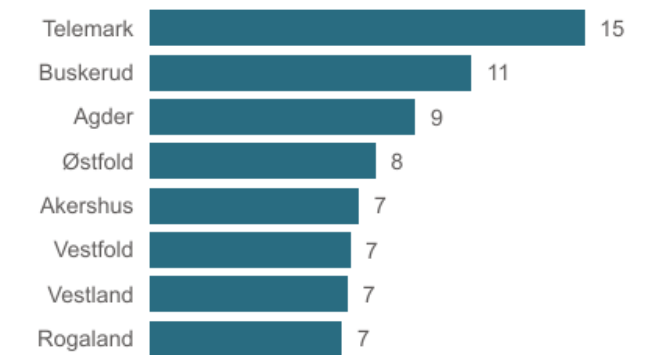
Transport... ● buss ● båt

Nøkkeltall per fylke (2025)

Fylkesnavn	Kapasitets utnyttelse buss prosent	Kapasitets utnyttelse båtruter prosent	Passasjerer buss	Passasjerer , båtruter	Passasjerkm buss	Passasjerkm båt	Snitt reiselengde buss	Snitt reiselengde båt
Agder	23	11	21 339 820	40 513	200 594 308	85 078	9	2
Akershus	24	17	67 484 434	3 029 451	499 384 808	19 691 432	7	7
Buskerud	25	0	12 205 237	0	139 100 899	0	11	0
Rogaland	20	14	34 677 979	588 944	235 880 060	13 162 898	7	22
Telemark	30	0	6 321 219	0	97 195 065	0	15	0
Vestfold	19	15	9 758 713	60 299	69 286 862	198 987	7	3
Vestland	26	14	66 473 000	1 829 000	463 035 657	51 767 035	7	28
Østfold	16	13	9 089 288	129 639	72 714 304	388 917	8	3

Snitt reiselengde buss (km)

- Lav kapasitetsutnyttelse med 19 prosent utnyttelse

Kultur

Netto driftsutgifter 103,9 mill.	Netto driftsutgifter per innbygger 401	Beregnet utgiftsbehov kultur 100,00 %
-------------------------------------	--	---

Innsparingspotensial i 2025								
Tjeneste navn	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestland	Østfold	
☐ Kultur								
790 Andre kulturaktiviteter	-12	-1	6	8	-28	-47	-2	
775 Idrett	-43	-8	26	-8	-4	-4	6	
772 Kunstproduksjon	11	-2	3	-15	18	19	-7	
771 Kunstformidling	-33	2	-8	1	-3	-1	-5	
760 Muséer	-35	28	14	10	3	4	23	
740 Bibliotek	4	6	0	7	2	6	5	
Totalt	-108	25	40	4	-13	-22	19	

Netto driftsutgifter til kultur per funksjon								
År	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestfold	Vestland	Østfold
☐ 2024	544	315	232	377	421	398	688	239
740 Bibliotek	30	27	55	20	33	32	23	31
760 Muséer	163	48	4	118	116	159	137	68
771 Kunstformidling	210	35	60	30	54	39	53	49
772 Kunstproduksjon	16	71	70	131	83	108	2	110
775 Idrett	53	78	30	55	65	32	242	-72
790 Andre kulturaktiviteter	72	56	13	23	69	28	230	53
☐ 2025	817	306	245	386	452	401	487	326
740 Bibliotek	30	24	48	21	38	47	23	28
760 Muséer	291	49	101	116	145	156	140	66
771 Kunstformidling	165	28	67	33	49	36	39	57
772 Kunstproduksjon	36	85	67	134	8	77	2	106
775 Idrett	192	58	-73	56	44	27	43	3
790 Andre kulturaktiviteter	103	62	35	26	168	58	240	65

Næring

Netto driftsutgifter
42,6 mill.

Netto driftsutgifter per
innbygger
164

Beregnet utgiftsbehov
næring
100,00 %

Netto driftsutgifter til næring per funksjon

År	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestfold	Vestland	Østfold
2024	189	12	-5	143	367	179	91	77
701 Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet	188	15	12	143	367	179	212	79
710 Fylkeskommunal næringsvirksomhet	2	-3	-17	0	1	0	-120	-2
2025	96	166	83	157	112	164	19	43
701 Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet	134	168	99	157	110	126	170	43
710 Fylkeskommunal næringsvirksomhet	-38	-2	-17	0	2	38	-150	0

Innsparingspotensial i 2025

Tjeneste navn	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestland	Østfold
Næring							
710 Fylkeskommunal næringsvirksomhet	20	10	14	10	9	49	10
701 Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet	-2	-11	7	-8	4	-11	21
Totalt	18	0	21	2	13	38	31

Regional utvikling

Netto driftsutgifter
63,4 mill.

Netto driftsutgifter
per innbygger
245

Beregnet utgiftsbehov
regional utvikling
100,00 %

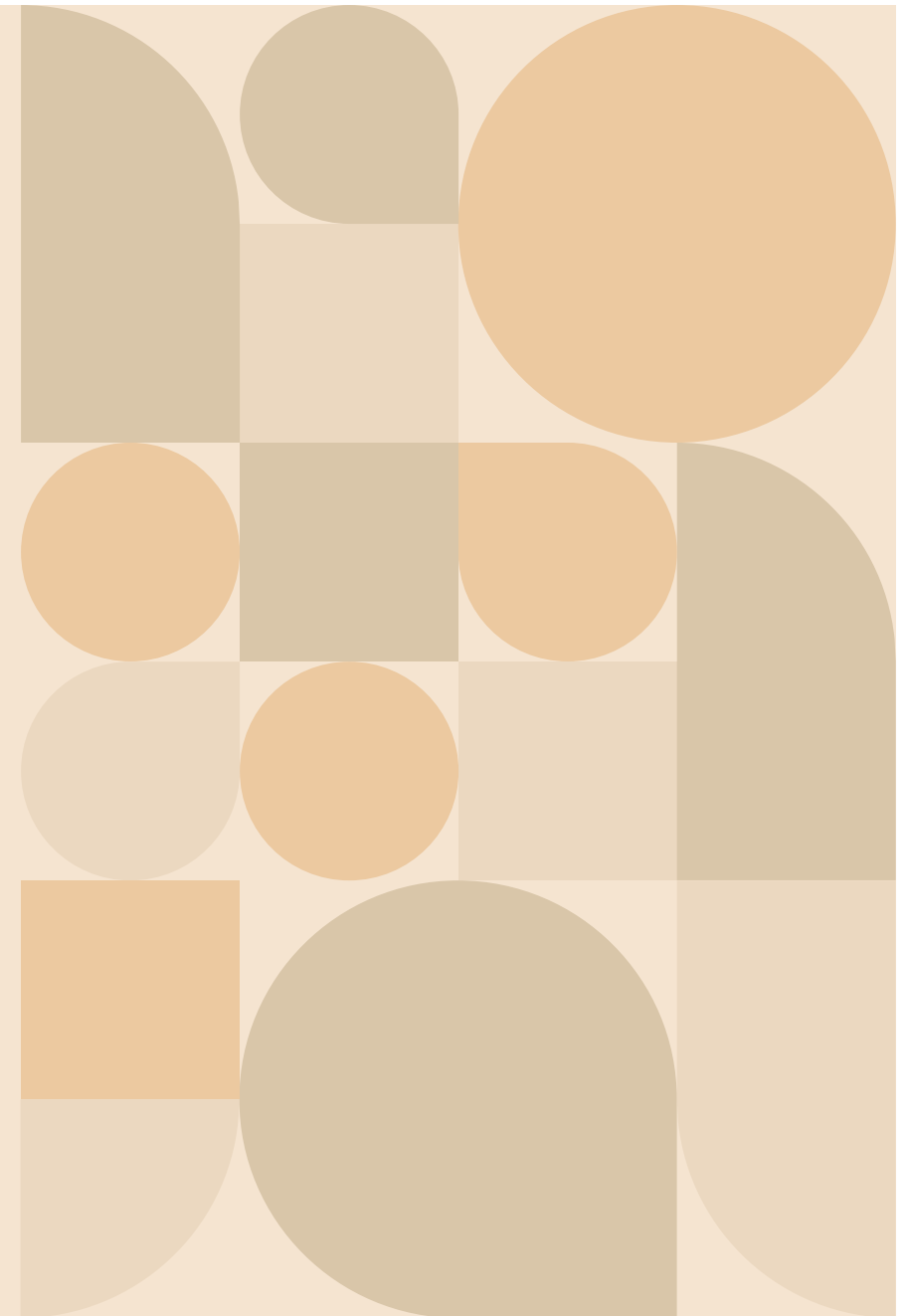
Netto driftsutgifter til regional utvikling per funksjon

Ar	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestfold	Vestland	Østfold
2024	520	196	206	201	499	229	242	137
713 Regional planlegging og planveiledning	65	34	48	58	219	57	70	51
714 Regionale forsknings- og utviklingsprosjekter	200	26	3	0	24	31	19	-14
716 Friluftsliv, vannregionmyndighet og forvaltning av vilt og innlandsfisk	52	77	18	47	49	20	24	66
750 Kulturminneforvaltning	204	59	137	96	206	122	129	34
2025	609	183	188	185	524	245	169	199
713 Regional planlegging og planveiledning	70	28	62	72	201	74	59	45
714 Regionale forsknings- og utviklingsprosjekter	267	20	9	0	30	34	-8	11
716 Friluftsliv, vannregionmyndighet og forvaltning av vilt og innlandsfisk	54	83	42	47	89	20	26	68
750 Kulturminneforvaltning	219	52	75	65	203	116	92	76

Innsparingspotensial i 2025

Tjeneste navn	Agder	Akershus	Buskerud	Rogaland	Telemark	Vestland	Østfold
Regional utvikling							
713 Regional planlegging og planveiledning	1	12	3	1	-33	4	8
714 Regionale forsknings- og utviklingsprosjekter	-60	4	7	9	1	11	6
716 Friluftsliv, vannregionmyndighet og forvaltning av vilt og innlandsfisk	-9	-16	-6	-7	-18	-2	-12
750 Kulturminneforvaltning	-27	17	11	13	-23	6	10
Totalt	-95	16	15	16	-72	20	12

Kvalitativ analyse – hovedfunn på tvers av intervjuene

1. Mer faktabasert, tydelig prioritering og gjennomførbar omstilling

Det sterkeste samlede funnet er et ønske om en mer faktabasert, tydelig prioritert og gjennomførbar omstilling. På tvers av ledere, staber, tillitsvalgte, samferdsel og samfunnsutvikling etterspørres større klarhet om hva fylkeskommunen skal levere, hva som er lovpålagt eller politisk valgt, hvilket tjenestenivå som er ønsket, og hvilke kostnader som følger av nye bestillinger og vedtak. Det er gjennomgående støtte til å effektivisere, men betydelig skepsis til flate kutt eller ytterligere omorganisering uten et tydelig mål og en realistisk gevinstplan.

2. Opplevelsen av at styring, fullmakter og arbeidsprosesser til dels skaper administrativ friksjon

Et annet sterkt tverrgående funn er opplevelsen av at styring, fullmakter og arbeidsprosesser til dels skaper administrativ friksjon. Respondenter fra flere områder beskriver detaljstyring, mange bestillinger, omfattende saksbehandling, uklare styringssignaler og tidkrevende avklaringer. Dette oppleves å trekke kapasitet bort fra primæroppgaver. Samtidig er det ikke dokumentert gjennom intervjuene hvor stort det økonomiske potensialet er.

3. God fagkompetanse, men kapasitet på støttefunksjonen oppfattes som ujevn

Kompetansebildet er mer nyansert. Intervjuene peker i hovedsak på at fagkompetansen er god, mens kapasitet, samordning, økonomiforståelse og tilgang til relevante støttefunksjoner er svakere eller mer ujevn. Dette betyr at økonomiske tiltak som reduserer administrative eller faglige støttefunksjoner kan gi uheldige virkninger dersom de samtidig øker belastningen på tjenesteområdene eller gjør fylkeskommunen mer avhengig av ekstern bistand.

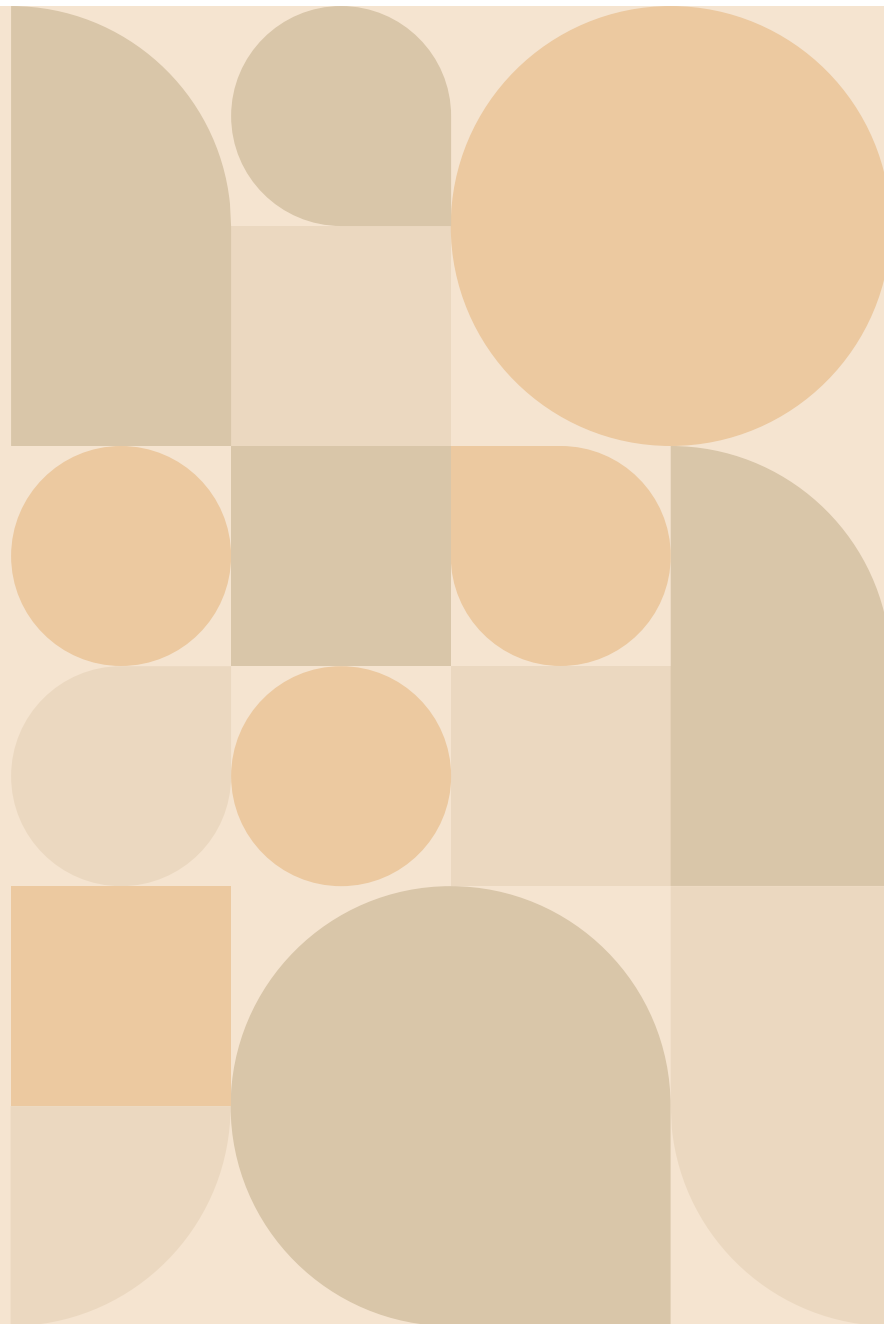

Oppsummering tverrgående funn i intervjuene

Funn	Vekting i intervjumaterialet	Mulig tolkning
Tydeligere prioritering av oppgaver og nivå	Sterkt tverrgående funn	Det etterspørres avklaring av lovpålagte, forventningsbaserte og frivillige/politiske oppgaver, samt kostnad og konsekvens av ønsket ambisjonsnivå.
Uklare styringslinjer og detaljstyring	Sterkt tverrgående funn	Mange beskriver at fullmakter, rammestyring og bestillinger ikke alltid er tydelige nok; dette oppleves å gi treghet og merarbeid.
Endringstretthet og behov for involvering	Sterkt tverrgående funn	Flere grupper etterspør åpenhet, reell påvirkning, forutsigbarhet og hensyn til pågående system- og organisasjonsendringer.
Kapasitet i støttefunksjoner og grenseflater	Tydelig tverrgående funn	Sektorene beskriver manglende eller ujevn støtte i HR, eiendom, anskaffelser, økonomi og digitalisering, med fare for dobbeltarbeid.
Digitalisering som virkemiddel – ikke automatisk gevinst	Tydelig tverrgående funn	Det rapporteres både stort potensial og betydelig system-/kompetansebelastning. Gevinst krever prosessendring, eierskap og kapasitet.

Forslag til hypoteser fra Agenda Kaupang

1. Ressursbruk og tilbudsstruktur i den videregående skolen

Det er en hypotese at Vestfold kan redusere ressursbruken i videregående opplæring uten en tilsvarende reduksjon i kvalitet, gjennom bedre kapasitetsutnyttelse, større grupper der det er faglig forsvarlig, mer samordnet tilbudsplanlegging og tilpasning av bemanning til elevtall. Hypotesen støttes av et relativt høyt samlet KOSTRA-nivå, flere årsverk per elev enn i relevante sammenligningsfylker og særskilte utslag innen studiespesialisering, kunst, design og arkitektur, salg, service og reiseliv, teknologi- og industrifag samt bygg- og anleggsteknikk. Samtidig viser lave kostnader per elev på flere programområder at vurderingen må gjøres program- og skolespesifikt.

Det kan undersøkes elevtall, oppfyltingsgrad, gruppestørrelser, undervisningstimer, årsverk per 100 elever, fagkombinasjoner, antall små tilbud, bruk av overtid og vikarer, gjennomføring og læringsresultater per skole og program.

2. Drift av skolebygg og renhold

Det er en hypotese at drift og renhold av skolebygg kan organiseres mer effektivt. Vestfold har færre kvadratmeter skolebygg enn Østfold, men høyere bemanning og lønnsutgift knyttet til byggdriften, og analysen viser høy lønnsutgift per kvadratmeter. Forskjellen kan skyldes tjenestenivå, bygningsutforming, åpningstider, arealer som faktisk rengjøres, egenregi kontra kjøp, sykefravær eller ulik føring, men utslaget er tilstrekkelig tydelig til at området bør prioriteres.

3. Produktivitet og klinikkstruktur i tannhelsetjenesten

Det er en hypotese at deler av kostnadsforskjellen innen tannhelse kan reduseres gjennom bedre kapasitetsutnyttelse og en mer effektiv klinikkstruktur. Vestfold ligger høyere enn flere sammenligningsfylker, og veksten i pasientbehandling er fordelt på flere klinikker og er i hovedsak knyttet til lønn, pensjon og vikarbruk. Endret målgruppe for offentlig tannbehandling må samtidig skilles fra påvirkbar ressursbruk.

4. Kollektivkontrakter, ruteproduksjon og skolekyss

Det er en hypotese at kollektivområdet har et økonomisk handlingsrom. KOSTRA viser et høyt nivå mot flere fylker, mens regnskapet ikke viser sterk kostnadsvekst fra 2024 til 2025. Samtidig vet vi at byvekstpakker og andre tilskudd påvirker dette og det må derfor undersøkes ytterligere om hypotesen stemmer.

5. Bemanningsplanlegging, deltid, fravær og vikarbruk

Det er en hypotese at en mer helhetlig bemanningsplanlegging kan redusere kostnader til vikarer, overtid, små stillingsbrøker og rekruttering. Rapporten viser høyere deltidsandel og lavere gjennomsnittlig stillingsstørrelse enn i sammenligningsfylkene, samtidig som vikarlønn fremstår som en mer direkte kostnadsdriver i regnskapet. Potensialet vil trolig være størst i enheter med turnus, fravær, vakanser eller deltidsstillinger.

6. Styringslinjer, delegasjon og administrative prosesser

Det er en hypotese at tydeligere fullmakter, færre kontroll- og godkjenningsledd og standardiserte arbeidsprosesser kan frigjøre kapasitet i både staber og tjenesteområder. Intervjuene beskriver detaljstyring, mange bestillinger, uklar oppdragsstyring og tidkrevende avklaringer. Siden Vestfold samlet ligger lavt på generell administrasjon, bør målet være å redusere friksjon og dobbeltarbeid, ikke et flatt kutt i støttefunksjonene.

7. Systemportefølje, digitalisering og gevinstrealisering

Det er en hypotese at system- og lisensporteføljen inneholder overlapp, lavt utnyttede løsninger og manuelle prosesser som kan avvikles eller standardiseres. Sentral IKT-drift har økt ressursbruk, og intervjuene beskriver både stort digitaliseringspotensial og høy system- og endringsbelastning. Innsparing oppstår imidlertid bare dersom teknologi kombineres med prosessendring og faktisk uttak av gevinster.

8 Anskaffelser og kontraktsoppfølging

– –

Det er en hypotese at bedre kategoristyring, avtaledekning og kontraktsoppfølging kan redusere priser, tilleggskjøp og uønsket variasjon. Dette er særlig relevant for samferdsel, eiendom, IKT, konsulenttjenester, materiell og andre store kjøpsområder. Analysen peker også på behov for tydeligere bestillerkompetanse og støtte i anskaffelsesprosessene.

9. Tildelingstilskudd, avtaler, eierskap og prosjektportefølje

Det er en hypotese at fylkeskommunen kan redusere eller omprioritere utgifter ved å gjennomgå tilskudd, eierforpliktelser, institusjonsfinansiering og utviklingsprosjekter mer samlet. Dette gjelder særlig deler av kultur, museer, næring og regional utvikling, der kostnadsnivået flere steder er knyttet til avtaler, overføringer og finansieringsmodeller snarere enn egen bemanning. Små ordninger kan også ha uforholdsmessig høy administrasjonskostnad.

10. Investeringsnivå, arealportefølje og finanskostnader

Det er en hypotese at strengere prioritering av investeringer og bedre utnyttelse av bygg og andre eiendeler kan redusere framtidige renter, avdrag og driftskostnader. Vestfold har høy netto lånegjeld og betydelige netto finansutgifter, samtidig som fondsreserven gir et tidsbegrenset handlingsrom for planlagt omstilling. Innsparingen vil hovedsakelig være langsiktig og oppstå gjennom unngåtte eller utsatte kostnader.

Vestfold

FYLKESKOMMUNE

Takk for oppmerksomheten!

vestfoldfylke.no